

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก
อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

คำนำ

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาจัดทำตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญและนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรและเป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการดำเนินการขององค์กรลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ยังถือเป็นโอกาสในการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรด้วย การพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา เล็งเห็นประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นกรอบขั้นตอนการดำเนินงานที่มีมาตรฐานเป็นไปตามหลักวิชาการกรอบการบริหารความเสี่ยง ตามแนวทาง The committee of sponsoring organizations of the treadway commission (COSO) ซึ่งเป็นมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด อันจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ให้แก่ประชาชนในพื้นที่และบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาให้เป็นประโยชน์สูงสุด

ท้ายที่สุดนี้ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรแก่ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามการดำเนินงานตามมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลตามแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

บทที่ ๑ บทนำ

๑

- ๑.๑ หลักการเหตุผล
- ๑.๒ วัตถุประสงค์
- ๑.๓ ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

บทที่ ๒ แนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง (Concept of risk management)

๒ - ๑๔

- ๒.๑ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management)
- ๒.๒ การควบคุมภายใน (Internal Control)
- ๒.๓ แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง
- ๒.๔ ภาพรวมกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา

บทที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา

๑๕ - ๒๙

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

- ๓.๑ การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
 - ๓.๑.๑ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน สำนักปลัด
 - ๓.๑.๒ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองคลัง
 - ๓.๑.๓ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองช่าง
 - ๓.๑.๔ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - ๓.๑.๕ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองสวัสดิการสังคม
- ๓.๒ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
 - ๓.๑.๑ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน สำนักปลัด
 - ๓.๑.๒ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองคลัง
 - ๓.๑.๓ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองช่าง
 - ๓.๑.๔ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - ๓.๑.๕ รายงานประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน กองสวัสดิการสังคม

บทที่ ๔ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา

๓๗ - ๔๔

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

- ๔.๑ การประเมินระดับความเสี่ยง
- ๔.๒ แผนดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักปลัด
- ๔.๓ แผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงกองคลัง
- ๔.๔ แผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงกองช่าง
- ๔.๕ แผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงกองการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม
- ๔.๖ แผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงกองสวัสดิการสังคม

บทที่ ๑ : บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดประกอบกับหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๕.๒/ว๖๘๕๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก จึงแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน การบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน การเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกัน ลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง การทุจริตของหน่วยงาน ในหน่วยงานดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงศักยภาพและขีดความสามารถให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร และพนักงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก
๒. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานข้อกำหนดอื่นของทางราชการ
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๕. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก
๖. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก
๗. เพื่อลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก

๑.๓ ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ความเสี่ยง หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ปัจจัยความเสี่ยง หมายความว่า ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การประเมินความเสี่ยง หมายความว่า ประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากันเพื่อจะได้กำหนดมาตรการตอบโต้กับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม

การควบคุมภายใน หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

บทที่ ๒ : แนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง (Concept of Risk Management)

การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้จะต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายนอกและภายในซึ่งถือเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น โดยผลกระทบจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับโอกาสและความรุนแรงของปัจจัยหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเผชิญอยู่ ดังนั้น แนวคิดในการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในจึงถูกนำมาใช้ในการเตรียมการเพื่อป้องกัน “ปัญหา” จาก “ปัจจัยเสี่ยง” ที่อาจเกิดขึ้นซึ่งจะมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรโดยรวม

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบ TARGETS ในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงควรดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย แต่สามารถบ่งชี้เหตุการณ์เป็นโอกาสในการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร สิ่งที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ คือ PROBLEMS การบริหารจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ขณะเดียวกันหากองค์กรพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรให้เกิดการบูรณาการกับทุกกิจกรรมดำเนินงานขององค์กรได้ ก็จะสามารถใช้โอกาสของความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร RISK และผู้มีส่วนได้เสียอีกด้วย

ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการองค์กรที่ดี คือ การติดตาม กำกับ ควบคุม และดูแลให้มีการจัดกระบวนการเพื่อใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย คุ่มค่าและประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดย ๓ หลักการที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

๑. การบริหารความเสี่ยง
๒. การควบคุมภายใน
๓. การตรวจสอบภายใน

๒.๑การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

หมายถึง การกำหนดนโยบาย โครงสร้างและกระบวนการเพื่อให้คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรขององค์กร นำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้ องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบต่อองค์กร และกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นเป็นไปเพื่อให้ผลการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงเพื่อให้เกิดการรับรู้ ตระหนัก และเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กร กำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ รวมทั้งการสร้างกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในองค์กรเพื่อให้อาจบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM)

หมายถึง การบริหารความเสี่ยงโดยประสานโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรม ตามภารกิจ และวัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

๑. การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารจัดการความเสี่ยงควรสอดคล้อง กับภารกิจและพันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่นๆ ในการบริหารองค์กร
๒. การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งระดับ โครงการระดับหน่วยงานย่อย และระดับองค์กร ในปัจจัยเสี่ยงด้านต่างๆ ได้แก่ ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงิน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิด ความเสียหาย ความไม่แน่นอน และโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๓. การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจเกิดขึ้นบ้างและหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง

พื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีขององค์กรควรมีองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงครบถ้วน โดยจะเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรถูกปลูกฝังร่วมกับกิจกรรมปกติขององค์กรเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดและบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการได้

๒.๒ การควบคุมภายใน (Internal Control)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังเพื่อให้ฐานะการเงินการคลังมีเสถียรภาพมั่นคงและยั่งยืน โดยกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการการคลัง งบประมาณ วินัยรายได้ รายจ่าย ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การรับทรัพย์สิน เงินคงคลังและหนี้สาธารณะ ดังนั้น จึงได้กำหนดพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการควบคุมภายในถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัดและช่วยป้องกัน หรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้กำหนด “มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ” (Internal Standard for Government Agency) ตามมาตรฐานสากลของ The committee of sponsoring organizations of the tread way commission : COSO ๒๐๑๓ ซึ่งได้มีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดประเมินและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะทำการดำเนินงานและการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

“การควบคุมภายใน” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงานและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ หน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในแต่ละด้าน ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

๒. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการรายงานการเงินและไม่ใช่ทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๓. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๒.๓ แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ได้แต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา และดำเนินการโดยขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The committee of sponsoring organizations of the tread way commission) ดังภาพที่ ๑ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal environment)
๒. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective setting)
๓. การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event identification)
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)
๕. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk response)
๖. กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control activities)
๗. ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (Information and communication)

๘. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

COSO + ERM

Risk management objectives

๔ วัตถุประสงค์

Risk components

๘ องค์ประกอบ

Entity and unit-level components

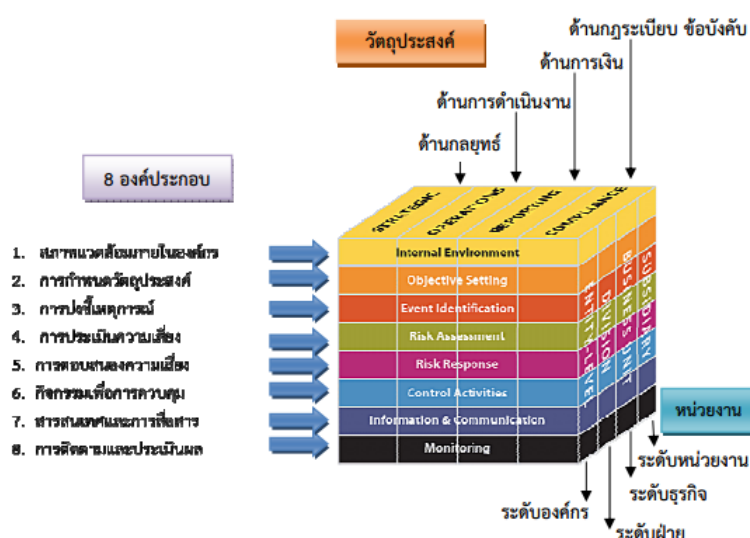
หน่วยงานในระดับต่างๆ

ภาพที่ ๑ มาตรฐาน coso (The committee of sponsoring organizations of the tread way commission)

การบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบ ที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ดังภาพที่ ๒ ทั้งนี้องค์ประกอบเหล่านี้เกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันของฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสนับสนุน ครอบคลุมทุกหน่วยงานในองค์กรผสมผสานเข้ากับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ โดยมีการเชื่อมโยงกันในทุกระดับจากระดับองค์กรสู่ระดับฝ่ายดำเนินกิจกรรมและเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ได้แก่

ภาพที่ ๒ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๓. การระบุเหตุการณ์

๔. การประเมินความเสี่ยง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง

๖. กิจกรรมควบคุม

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร

๘. การติดตามและประเมินผล

นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ขององค์กร พื้นฐานที่สำคัญของกรอบการบริหารความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยง

การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์

การบ่งชี้และเข้าใจความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่องานที่องค์กรกำหนดไว้ พิจารณาถึงผลกระทบและโอกาสเกิดความเสี่ยง

กำหนดการจัดการความเสี่ยง

พิจารณาถึงควบคุมเพิ่มเติม รวมทั้งความสัมพันธ์ของต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ผู้บริหารควรนำวิธีการจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติและติดตามเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักและเข้าใจในนโยบาย แนวปฏิบัติและกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ติดตามและรายงานผลของกระบวนการและระบบบริหารความเสี่ยง

(๑) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดทิศทางกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และการจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทาง การปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่สนับสนุนการบริหารความเสี่ยงนั้นจะต้องมีวิธีการปฏิบัติที่มีความชัดเจน กำหนดเป็นมาตรฐาน และมีการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ตรงกันในขั้นตอนการพิจารณาเพื่อให้องค์กรมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมกับการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหาร ควรพิจารณาในรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑.๑) การกำหนดค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk appetite)

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk appetite) หมายถึง ประเภทและเกณฑ์ของความเสี่ยงที่องค์กรจะยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กรต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยสมควรกำหนดในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

(๑.๒) กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk management process)

องค์กรควรจัดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปปฏิบัติได้ และควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจอยู่ในรูปแบบคู่มือการบริหารความเสี่ยงก็ได้

(๑.๓) วัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแลของคณะกรรมการและผู้บริหาร

องค์กรควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ควรจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทุกระดับอย่างทั่วถึง และต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร กล่าวคือ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการกำหนดเจ้าของความเสี่ยง (Risk owner) ที่จะต้องดำเนินการรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงนั้นๆ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา วางระบบ และติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

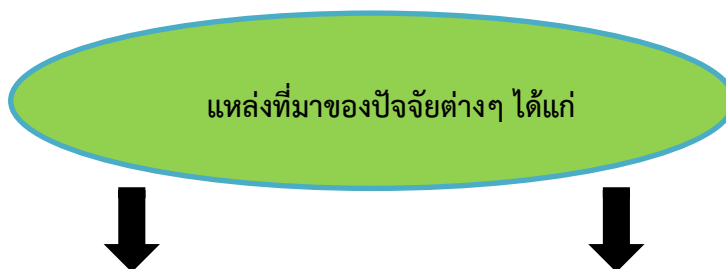
(๒) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective setting)

การกำหนดนโยบายเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กรและวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยจะต้องสอดคล้องกับพันธกิจ/หน้าที่/เป้าประสงค์ของหน่วยงานย่อยเพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าหมาย ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน ดังนั้น วัตถุประสงค์จะต้องแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” ที่องค์กรต้องการจะบรรลุไม่ใช่กล่าวถึง “กระบวนการ” ในการปฏิบัติงาน

การกำหนดนโยบายในเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนช่วยให้การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์องค์กรสามารถกำหนดได้ด้วยตัวชี้วัดและเป้าหมายตามนโยบายนายกองคการบริหารส่วนตำบลเตาปูน แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานและอาจมีวัตถุประสงค์อื่นๆ เพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้นตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน

(๓) การระบุเหตุการณ์ (Event identification)

การระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเป็นการค้นคว้าหาความเสี่ยงและสาเหตุหรือปัจจัยของความเสียหาย โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย ผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ สาเหตุของความเสียหายที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

ปัจจัยภายในองค์กร เช่น วัตถุประสงค์ขององค์กร กระบวนการทำงาน การดำเนินนโยบายและกลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร สภาพการเงิน โครงสร้าง องค์กรและระบบการบริหารงาน ประสิทธิภาพการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เป็นต้น

ปัจจัยภายนอกองค์กร เช่น นโยบายรัฐบาล สภาวะเศรษฐกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาวะการแข่งขัน สภาพสังคม เหตุการณ์ธรรมชาติ ภาวะเปื้อน ภายนอกองค์กร และการเมือง เป็นต้น

การระบุปัจจัยเสี่ยง จำแนกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

(๑) ความเสี่ยงระดับหน่วยงานส่วนย่อย เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์องค์กรที่ถ่ายทอดลงสู่หน่วยงานย่อยในส่วนที่หน่วยงานย่อยรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังรวมถึงความเสี่ยงระดับโครงการที่ผู้จัดการโครงการไม่สามารถจัดการในระดับที่ยอมรับได้ ภายใต้การบริหารและการจัดการของผู้จัดโครงการในแต่ละโครงการและเป็นความเสี่ยงที่หน่วยงานย่อยไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ภายใต้การบริหารและการจัดการของหน่วยงานย่อยเอง ซึ่งหน่วยงานย่อยต้องใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อย รวมทั้งการรายงานตามระบบการควบคุมภายในต่อไป

(๒) ความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ องค์กร หรือ การตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารระดับสูง โดยให้องค์กรพิจารณาวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรต่อไป นอกจากนี้ยังรวมถึงความเสี่ยงที่หน่วยงานย่อยไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ภายใต้การบริหารและการจัดการของหน่วยงานย่อยใดเพียงหน่วยงานเดียว จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานย่อยต่างๆ หรือต้องบูรณาการการดำเนินงานจากหน่วยงานทั้งหมด ทั้งนี้ การระบุปัจจัยเสี่ยงจะเริ่มต้นที่เป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยมีความเชื่อมโยงต่อการบริหารความเสี่ยง หน่วยงานย่อยและการบริหารความเสี่ยงระดับโครงการเพื่อให้เป็นภาพความเสี่ยงองค์กรที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกัน

การค้นหาความเสี่ยงสามารถศึกษาจากข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น การสำรวจในปัจจุบันหรือคาดว่าอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การรวบรวมข้อมูลเพื่อป้องกันเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงจะเป็นการรวบรวมข้อมูลทั้งแบบ Top-down คือ การระดมความคิดเห็นผู้บริหารของหน่วยงานเพื่อระบุความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ขององค์กรและแบบ Bottom-up คือ การระดมความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ เพื่อระบุความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน/การรายงาน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งจากผู้บริหารและบุคลากร ทบทวนโดยผู้บริหารและคณะทำงานฯ รวบรวมเป็นรายการความเสี่ยงองค์กร (Risk register) และประเมินความเสี่ยงนั้นๆ ในขั้นตอนต่อไป

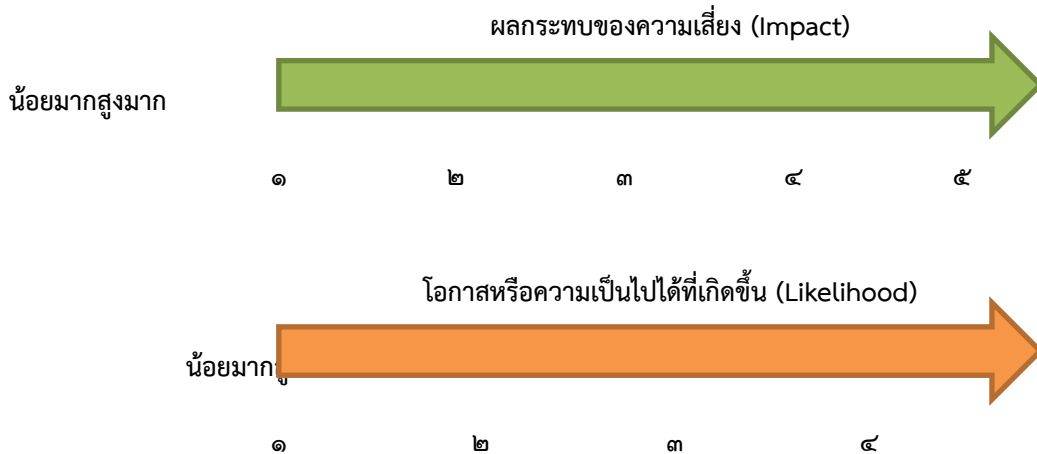
การบ่งชี้ความเสี่ยงจะต้องระบุสาเหตุของความเสี่ยงด้วยทุกครั้งและควรระบุให้ครบทุกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงให้บริหารจัดการความเสี่ยงได้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงและสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๔) การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)

หลังจากค้นหาและระบุความเสี่ยงได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์เพื่อจัดระดับโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง และวัดระดับผลกระทบของความเสี่ยงนั้นๆ โดยในขั้นตอนนี้เป็นการนำเหตุการณ์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่มีการค้นพบหรือระบุได้มาทำการวัดหรือประเมินระดับความรุนแรงกับความถี่หรือโอกาสที่จะเป็นไปได้เพื่อระบุระดับความสำคัญของความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง คือ การประเมินระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กรมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงและระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และประเมินระดับของความเสี่ยงโดยการประมวลผลค่าระดับของโอกาสและระดับความรุนแรงของผลกระทบตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ทั้ง ๒ ด้าน (Impact & Likelihood)

ระบบการให้คะแนน กำหนดเป็นระบบคะแนน ๑ - ๕

การกำหนดนิยามของระดับคะแนน จำเป็นต้องกำหนดให้มีความสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk appetite) ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลาด้วย จึงควรมีการทบทวนนิยามดังกล่าวในแต่ละปี สำหรับในเบื้องต้นสามารถกำหนดนิยามเป็นแนวทางในการพิจารณาใช้ประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น ผลกระทบของความเสียหายโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น จากนั้นจึงคำนวณให้ระดับความเสี่ยงตามผลคูณของระดับคะแนนทั้ง ๒ ด้าน ดังต่อไปนี้

ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น (Likelihood)	ผลกระทบของความเสียหาย (Impact)	ระดับความเสี่ยง (Level of risk)
ปัจจัยเสี่ยง A	๓	๑	$3 \times 1 = 3$
ปัจจัยเสี่ยง B	๓	๓	$3 \times 3 = 9$
ปัจจัยเสี่ยง C	๔	๔	$4 \times 4 = 16$
ปัจจัยเสี่ยง D	๔	๕	$4 \times 5 = 20$

เมื่อระดับความเสี่ยงครบทุกความเสี่ยงแล้วก็สามารถจัดทำแผนผังความเสี่ยงองค์กร (Risk profile)

		โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น(Likelihood)				
		๑ (น้อย)	๒	๓	๔	๕ (สูง)
ผลกระทบของความเสียหาย (Impact)	๕ (สูง)				ความเสี่ยง D	
	๔				ความเสี่ยง C	
	๓			ความเสี่ยง B		
	๒					
	๑ (น้อย)			ความเสี่ยง A		

การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment) ใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับความเสี่ยงซึ่งแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
สูงมาก	๑๗ - ๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที (ตัวอย่างความเสี่ยง D ระดับคะแนนความเสี่ยงเท่ากับ ๒๐)
สูง	๑๐ - ๑๖	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (ตัวอย่างความเสี่ยง C ระดับคะแนนความเสี่ยงเท่ากับ ๑๖)
ปานกลาง	๕ - ๙	ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้ (ตัวอย่างความเสี่ยง B ระดับคะแนน ความเสี่ยงเท่ากับ ๙)
น้อย	๓ - ๔	ระดับที่ยอมรับได้โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด (ตัวอย่างความเสี่ยง B ระดับคะแนนความเสี่ยงเท่ากับ ๑๓)
น้อยมาก	๑ - ๒	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ แผนบริหารความเสี่ยงต้องเป็นกิจกรรมเพิ่มเติมจากเดิมที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหลังจากดำเนินการตามกิจกรรม/มาตรการควบคุมที่กำหนดไว้ในแผนบริหารความเสี่ยงแล้วเพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลง

การประเมินความเสี่ยงจำเป็นต้องมีการประเมินอย่างน้อย ๒ ครั้งในแต่ละรอบของการบริหารความเสี่ยง คือ ก่อนจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงองค์กรและหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงองค์กรเพื่อให้สามารถทราบถึงผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการกิจกรรม การจัดการความเสี่ยงต่างๆ โดยอาจเพิ่มความถี่การประเมินระหว่างรอบได้ ทั้งนี้ เพื่อใช้ผลการประเมินเปรียบเทียบและปรับปรุงกลยุทธ์/มาตรการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๕) การตอบสนองความเสี่ยง (Risk response)

ภายหลังการประเมินความเสี่ยง ควรมีการกำหนดการตอบสนองต่อความเสี่ยงให้เหมาะสม กล่าวคือ การดำเนินการเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการจัดการที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องตามแผนการตัดสินใจทางกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ดังนี้

(๕.๑) ความเสี่ยงที่ต้องควบคุม

(๕.๑.๑) กลยุทธ์ M : Mitigate risk (การควบคุมความเสี่ยง)

เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสียหายให้อยู่ในระดับที่กำหนดซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ ประกอบด้วย

- กิจกรรมเพื่อลดผลกระทบจากความเสียหาย เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การจัดทำแผนฉุกเฉิน เป็นต้น
- กิจกรรมเพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง เช่น การปรับปรุง แก้ไขกระบวนการ การจัดทำมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

(๕.๑.๒) กลยุทธ์ T : Transfer risk (การถ่ายโอนความเสี่ยง)

เป็นวิธีการร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญ ในเรื่องต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น

(๕.๒) ความเสี่ยงที่ต้องยกเลิก

กลยุทธ์ A : Avoid risk (ยกเลิกความเสี่ยง)

กรณีที่ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ อาจใช้วิธีการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ ยกเลิกหรือไม่ดำเนินการกิจกรรมนั้นๆ เลย เช่น การระงับ/การหยุดดำเนินการ การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณสูง อาจมีการประเมินความเสี่ยงก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งหากมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหามาทั้งด้านการเงินและด้านอื่นๆ ก็จะไม่ดำเนินการ เป็นต้น

(๕.๓) ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(๕.๓.๑) กลยุทธ์ R : Retain risk (การยอมรับความเสี่ยง)

เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานหรือใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้ การยอมรับความเสี่ยงอาจเนื่องมาจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับต่ำมากหรือวิธีการที่นำมาใช้ควบคุมความเสี่ยงมีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ

(๕.๓.๒) กลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง/การยกเลิกความเสี่ยง/และการถ่ายโอนความเสี่ยง

กรณีต้องการจัดการกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ลดลงไปอีก ทั้งนี้ การเลือกกลยุทธ์ต้องคำนึงถึงต้นทุนการบริหารจัดการทั้งด้านบุคลากร เวลา งบประมาณที่ใช้ หากสามารถกำหนดการตอบสนองต่อความเสี่ยงหลายความเสี่ยงด้วยวิธีการจัดการความเสี่ยงแบบเดียวกันจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงได้

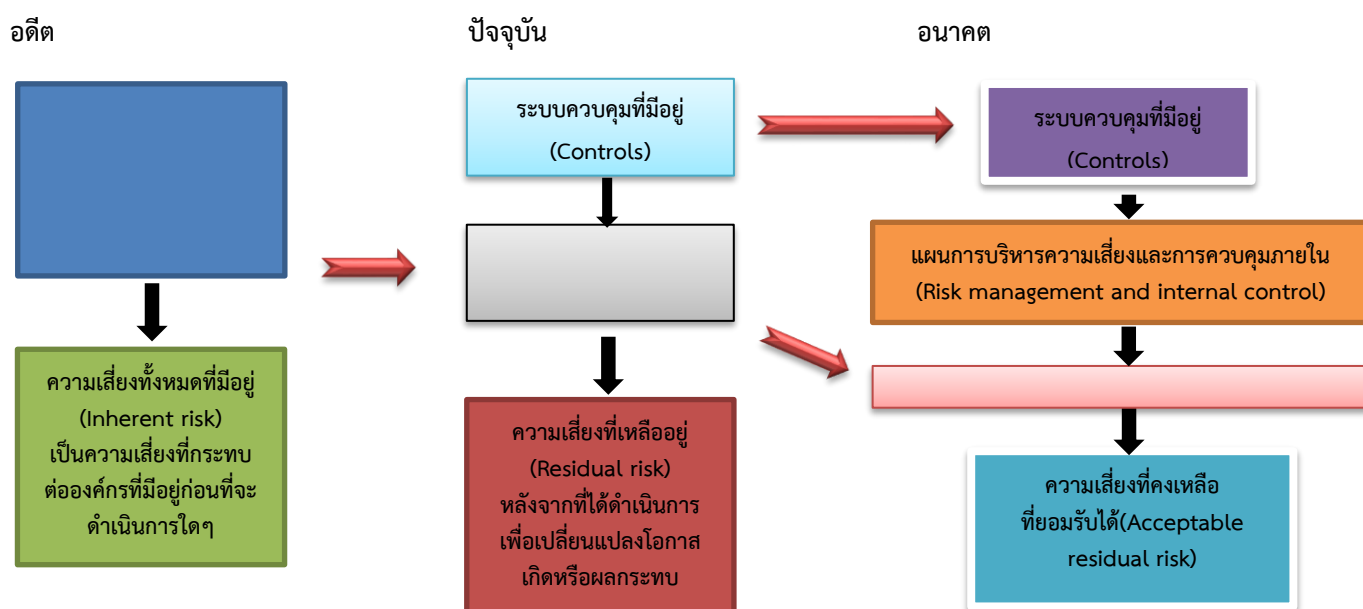
การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและแผนการควบคุมภายใน

เพื่อให้การบริหารแผนบริหารความเสี่ยงและแผนการควบคุมภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระดับหน่วยงานย่อยและองค์กร แผนบริหารความเสี่ยงควรมีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการ (Action plan) คือ มาตรการ / กิจกรรม การจัดการความเสี่ยง กำหนดระยะเวลาดำเนินการกิจกรรม และผู้รับผิดชอบ เมื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและแผนการควบคุมภายในขององค์กรให้บุคลากรทั้งหมดทราบและเข้าใจสอดคล้องกันเป็นหลักการของการบริหารความเสี่ยงองค์กรรวมทั้งสนับสนุนร่วมดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุผลตามที่ต้องการ

การกำหนดแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะต้องกำหนดให้ครอบคลุมทุกสาเหตุของความเสี่ยง

องค์กรมีการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในซึ่งมีวัตถุประสงค์/เป้าหมายร่วมกัน คือ ควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การควบคุมภายในเป็นกระบวนการและมาตรการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลที่องค์กรได้กำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในด้านการดำเนินงาน การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเป็นกระบวนการที่ได้รับการออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กรเพื่อสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เมื่อบริหารความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้แล้ว ความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปยังกระบวนการดำเนินงานปกติ ในทางกลับกันความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้ด้วยกระบวนการดำเนินงานปกติความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปสู่กระบวนการบริหารความเสี่ยงเมื่อองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

(๖) กิจกรรมควบคุม (Control activities)

กิจกรรมการควบคุม หมายถึง หลักเกณฑ์/แนวทาง และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรได้มีการดำเนินการตามแนวทางการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้ การควบคุมภายในหรือความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยเป็นการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในมาตรฐานการควบคุมภายในกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางกำหนดมี ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

๕ องค์ประกอบ

๑๗ หลักการ

**๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม
(Control environment)**

สภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในมาปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องสร้างบรรยากาศให้ทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้ง การดำเนินงานที่คาดหวังของผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมของการควบคุมดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการควบคุมภายในอื่นๆ

สภาพแวดล้อมการควบคุมประกอบด้วย ๕ หลักการ ดังนี้

- (๑) หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม
- (๒) ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
- (๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแล
- (๔) หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ
- (๕) หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผล การปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

**๒. การประเมินความเสี่ยง(Risk
assessment)**

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำเพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐรวมถึงกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ หลักการ ดังนี้

- (๖) หน่วยงานของรัฐบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์
- (๗) หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุม ทั้งหน่วยงานของรัฐและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น
- (๘) หน่วยงานของรัฐพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

(๙) หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน

๓. กิจกรรมการควบคุม(Control activities)

กิจกรรมการควบคุมเป็นการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบายและกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามการสั่งการของฝ่ายบริหารจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ กิจกรรมการควบคุมได้รับการนำไปปฏิบัติทั่วทุกระดับของหน่วยงานของรัฐในกระบวนการปฏิบัติงานขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน

กิจกรรมการควบคุมประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

- (๑๐) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- (๑๑) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์
- (๑๒) หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมโดยกำหนดไว้ในนโยบายประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

๔. สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนดเพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายในและภายนอกและเป็นช่องทางเพื่อให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบและความสำคัญของการควบคุมภายในที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

สารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วย ๓ หลักการ ดังนี้

- (๑๓) หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด
- (๑๔) หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด
- (๑๕) หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

๕. กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring activities)

กิจกรรมการติดตามผลเป็นการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานการประเมินผลเป็นรายครั้งหรือเป็นการประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ กรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐให้รายงานต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแลอย่างทันเวลา

กิจกรรมการติดตามผลประกอบด้วย ๒ หลักการ ดังนี้

- (๑๖) หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนาและดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

(๑๗) หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

(๗) สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

องค์กรควรกำหนดให้มีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรควรต้องได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสมและทันกาล โดยเฉพาะข้อมูลสนับสนุนที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการบ่งชี้ ประเมิน และการตอบสนองต่อการความเสี่ยงและการควบคุมภายในเพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความตระหนักในความเสี่ยงและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การสื่อสารที่ไม่เพียงพอหรือขาดประสิทธิภาพจะทำให้เกิดความล้มเหลวในการสร้างการยอมรับนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนทางการสร้างความตระหนักเรื่องความเสี่ยงในองค์กร เช่น อาจมีการจัดแถลงการณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการบริหาร ความเสี่ยงขององค์กร และการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน การสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานที่ควรจะต้องสอดคล้องและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในกระบวนการสื่อสารควรจะต้องถึงเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑

ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีประสิทธิภาพ

๒

วัตถุประสงค์ขององค์กร

๓

ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

๔

การใช้ภาษาเดียวกันในเรื่องการบริหารความเสี่ยง

๕

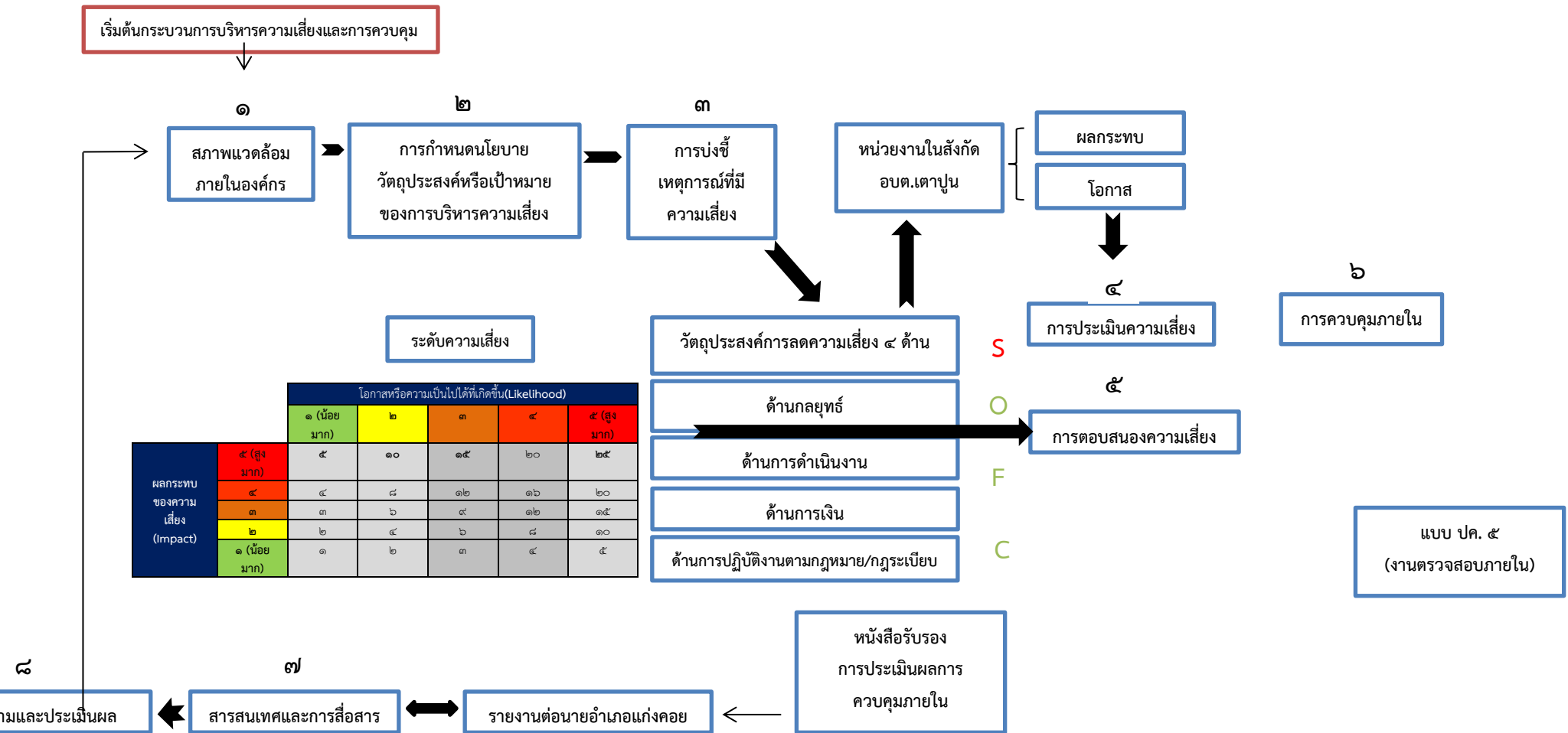
บทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรที่จะสนับสนุนและนำองค์ประกอบต่างๆของการบริหาร

ความเสี่ยงขององค์กรมาใช้

(๘) การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

เมื่อมีการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงและแผนการควบคุมภายในแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามและประเมินผลเป็นระยะเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของวิธีจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในหรือไม่ โดยผู้รับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในใดที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการต่อเนื่องและวิธีการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามดังกล่าวมารายงานให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบทราบ

๒.๔) ภาพรวมกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนก

* หมายเหตุ : มาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐและมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ โดยกรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง

บทที่ ๓ การบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา **ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ตามที่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางกำหนดแนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายในภาครัฐ ได้กำหนดขึ้นโดยประยุกต์จากระบบการควบคุมภายในของ The committee of sponsoring organization of the treadway commission (COSO) ซึ่งเป็นระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการบริหารงานและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป รวมทั้งศึกษาแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญและเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมภายใน อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างกิจกรรมการควบคุมในแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นเป็นเพียงตัวอย่างกิจกรรมหลักๆ ซึ่งไม่ใช่กิจกรรมทั้งหมดที่ภาครัฐการมีอยู่ ดังนั้น แต่ละส่วนราชการซึ่งมีกิจกรรมการดำเนินงานหลากหลายแตกต่างกัน สามารถนำไปประยุกต์และกำหนดระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานให้เหมาะสมต่อไป โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเตาปูนดำเนินการควบคุมภายใน มีองค์ประกอบ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control environment)
๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)
๓. กิจกรรมการควบคุม (Control activities)
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)
๕. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and evaluation)

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม

สภาพแวดล้อมการควบคุม หมายถึง สภาพการณ์หรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดกระบวนการควบคุมในหน่วยงาน ในการดำเนินงานจะมีหลายปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดมาตรการควบคุมภายในขึ้นในหน่วยงาน ซึ่งฝ่ายบริหารจะมีอิทธิพลสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในในหน่วยงาน เช่น จริยธรรมของการทำงาน ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจได้ ความโปร่งใส และการมีภาวะผู้นำที่ดี ซึ่งรวมทั้งการกำหนดนโยบาย โครงสร้าง และระเบียบวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม สำหรับตัวอย่างสภาพแวดล้อมการควบคุมในหน่วยงาน เช่น

๑.๑ ปรัชญาและลักษณะการทำงานของผู้บริหาร

ปรัชญาและลักษณะการทำงานของผู้บริหารแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน และจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงการกำหนดระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน เพราะผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และระบบการควบคุมภายใน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารต้องรับผิดชอบในการเลือกปรัชญาและวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี โดยดำเนินการ ดังนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและกลยุทธ์การดำเนินงาน มาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน และแจ้งให้บุคลากรทุกคนในหน่วยงานทราบ
- (๒) กำหนดโครงสร้างการจัดหน่วยงานให้เหมาะสม มีสายการบังคับบัญชา และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภายในที่ชัดเจน รวมทั้งมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรในแต่ละตำแหน่งอย่างเหมาะสม
- (๓) กำหนดคุณลักษณะงานเฉพาะตำแหน่ง (Job description) ของบุคลากรทุกตำแหน่ง หน้าที่ และระดับของความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในแต่ละงานอย่างชัดเจน
- (๔) กำหนดให้มียุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคลากร ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน และเป็นธรรม รวมทั้งกำหนดบทลงโทษทางวินัยให้ชัดเจน
- (๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit committee) และหน่วยตรวจสอบภายใน

๑.๒ ความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน

การบริหารและการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งสองประการนี้ เป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ ฝึกอบรม หรือกำหนดสิ่งจูงใจ และผู้บริหารต้องเป็นตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ใน

หน่วยงาน ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องมีการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานรับทราบ และตระหนักถึงคุณค่าในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม จนเป็นบรรทัดหรือข้อตกลงร่วมกันที่หน่วยงานถือปฏิบัติ เพราะความซื่อสัตย์และจริยธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยผู้บริหารควรดำเนินการ ดังนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย มาตรฐานการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และทำตัวให้เป็นตัวอย่างสม่ำเสมอ ทั้งโดยคำพูดและการกระทำ
- (๒) สื่อสารและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับทราบ ตลอดจนเข้าใจในหลักการของจริยธรรมดังกล่าว
- (๓) จัดทำข้อกำหนดจริยธรรมหรือแนวทางที่พึงปฏิบัติของหน่วยงานไว้ให้ชัดเจน โดยรวมถึงกรณีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ด้วย
- (๔) ลดวิธีการหรือโอกาสที่จะจงใจให้เกิดการกระทำผิด

ความซื่อสัตย์และจริยธรรมเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลถึงการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน การจัดการและการติดตามประเมินผลองค์ประกอบของระบบการควบคุมภายในอื่นๆ ด้วย

๑.๓ โครงสร้างของหน่วยงาน

โครงสร้างของหน่วยงานที่ได้รับการจัดไว้เป็นอย่างดี จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผนสั่งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยการจัดโครงสร้างของหน่วยงานให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมของหน่วยงานนั้นๆ เช่น

(๑) การรวมศูนย์อำนาจหรือกระจายอำนาจการตัดสินใจในระดับต่างๆ หากกิจการเลือกใช้การรวมศูนย์อำนาจในการตัดสินใจ คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ได้รับอำนาจย่อมมีความสำคัญ กรณีวิธีกระจายศูนย์อำนาจการตัดสินใจ ระบบและขั้นตอนการทำงาน รวมถึงกระบวนการในการติดตามผลก็จะมีมีความสำคัญมากกว่าคุณสมบัติของตัวบุคคล

(๒) การจัดโครงสร้างหน่วยงานที่มีการผลิตโดยเครื่องจักร อาจใช้โครงสร้างและการควบคุมที่เป็นระเบียบแบบแผนแน่นอน แต่โครงสร้างที่มีรูปแบบแน่นอน อาจไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการบริการหรืองานที่เกี่ยวกับการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ เป็นต้น

(๓) การมอบอำนาจต้องให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และต้องชัดเจน

๑.๔ นโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยในระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ คือ บุคลากรในหน่วยงานนั่นเองที่เป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้น การมีนโยบายและระบบการบริหารบุคลากรที่ชัดเจนและเหมาะสม จะช่วยให้ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เช่น

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจ้าง การพัฒนา การประเมินการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่น
- (๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะงาน (Job description) ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงาน
- (๓) กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการประกันความซื่อสัตย์ของพนักงาน
- (๔) มีระบบการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ
- (๕) กำหนดแนวปฏิบัติกรณีที่มีความขัดแย้งของผลประโยชน์ (Conflict of interest) ต่อหน่วยงาน

๑.๕ การกำหนดอำนาจความรับผิดชอบ

การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในหน่วยงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน ดังนั้น ผู้บริหารควรกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบบุคลากรแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน ดังนี้

- (๑) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจและระบบการสอบย้อนความถูกต้องระหว่างกัน
- (๒) กำหนดคู่มือปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
- (๓) กำหนดระบบการติดตามและประเมินผล ซึ่งรวมถึงการจัดทำแผนงาน และระบบการรายงานผลงานสม่ำเสมอ

๑.๖ คณะกรรมการตรวจสอบและการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบและการตรวจสอบภายใน เป็นกลไกและเครื่องมือชนิดหนึ่งในการช่วยตรวจสอบและสอบทานงานให้เป็นไปตามแผนงานที่ฝ่ายบริหารวางไว้ คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความสามารถและมีความอิสระในการทำงาน จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น

สภาพแวดล้อมการควบคุม เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในหน่วยงานเพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จะไปเสริมองค์ประกอบการควบคุมอื่นๆ ต่อไป

๒. การประเมินความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือการกระทำใดๆ อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในด้านลบหรือเป็นผลลัพธ์ที่ไม่ต้องการ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ความเสี่ยงอาจเกิดจากลักษณะงานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน การควบคุมภายใน การที่หน่วยงานตรวจไม่พบข้อผิดพลาด ฯลฯ

- (๑) ความเสี่ยงจากลักษณะงานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน
ความเสี่ยงลักษณะนี้ เป็นความเสี่ยงที่มีอยู่โดยธรรมชาติในงานนั้นๆ เมื่อใดก็ตามที่ตัดสินใจที่จะทำงานหรือกิจกรรม ก็ย่อมจะมีความเสี่ยงเกิดขึ้น เช่น การทำธุรกิจการค้าขายกับต่างประเทศหรือการสั่งซื้อของจากต่างประเทศของทางราชการ ความเสี่ยงก็คืออัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเปลี่ยนแปลงไป ฯลฯ
- (๒) ความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน
ความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน เป็นความเสี่ยงที่ระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานไม่ครอบคลุม และไม่สามารถป้องกันข้อผิดพลาดจากการดำเนินงานของหน่วยงานได้ อาจเป็นเพราะหน่วยงานไม่มีระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมเพียงพอที่จะลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน หรือหน่วยงานนั้นไม่มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ได้จัดไว้ เป็นต้น
- (๓) ความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาด
ความเสี่ยงลักษณะนี้ เป็นความเสี่ยงที่การตรวจสอบไม่สามารถค้นพบความผิดพลาดของรายการที่มีอยู่ เนื่องจากผู้ตรวจสอบไม่สามารถตรวจสอบทุกกิจกรรมในหน่วยงานนี้ได้ และจำเป็นต้องใช้ระบบการตรวจสอบโดยเลือกสุ่มตัวอย่างหรืออาจเนื่องจากผู้ตรวจสอบไม่มีความอิสระเพียงพอหรือไม่อยู่ในวิสัยที่จะเข้าไปตรวจสอบได้

สาเหตุความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอกหน่วยงาน

- ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

- ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางการควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงในหน่วยงาน จะเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในภาพรวมของหน่วยงาน เพื่อให้ทราบเหตุการณ์ของความเสี่ยงและหาทางแก้ไขและควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

กระบวนการในการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้สามารถดำเนินการเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน จะสอดคล้องกับภารกิจ (Mission) ของหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งโดยทั่วไปวัตถุประสงค์ของหน่วยงานจะแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑.๑ วัตถุประสงค์ในระดับหน่วยงาน (Entity – level objectives) เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงาน โดยทั่วไปจะระบุไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงาน เช่นเดียวกับภารกิจ (Mission) และกลยุทธ์ในภาพรวมของหน่วยงาน เช่น ภารกิจหลักของหน่วยงาน โครงสร้างของหน่วยงาน แนวโน้มการดำเนินงานของหน่วยงานในอนาคต นโยบายการบริหารงานหรือนโยบายการเงินการคลัง เป็นต้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม (Activity – level objectives) เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจงสำหรับแต่ละกิจกรรมที่หน่วยงานกำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ซึ่งวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมจะต้องสนับสนุน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับหน่วยงาน เช่น ระบบการประมวลข้อมูลทางการเงินและบัญชี เป็นต้น

๒. ระบุปัจจัยเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงของหน่วยงานสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือผลการดำเนินงานในหน่วยงาน เช่น การเปลี่ยนตัวผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สำคัญๆ บ่อยครั้ง การเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เป็นต้น

เนื่องจากปัจจัยเสี่ยงแต่ละชนิดมีผลกระทบต่อการทำงานและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานไม่เท่ากัน บางชนิดมีผลกระทบทันที บางชนิดมีผลกระทบในระยะยาว ดังนั้น ผู้บริหารต้องติดตามพิจารณา และระบุปัจจัยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นให้ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาที่คาดว่าจะเกิด ซึ่งครอบคลุมถึง

- (๑) ผลกระทบจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อม ต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน
- (๒) ปัจจัยความเสี่ยงที่ได้รับระบุไว้ในการวางแผน และการประมาณการของหน่วยงาน
- (๓) ข้อตรวจพบที่ได้รับจากการตรวจสอบ การสอบทาน การติดตาม และประเมินผล
- (๔) ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เช่น ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานในอดีตที่ผ่านมาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ คุณภาพของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงบุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารหรือปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเงื่อนไขตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน of หน่วยงาน ฯลฯ

๓. การวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยง

การวิเคราะห์ถึงผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อหน่วยงาน ซึ่งโดยปกติปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยมีผลกระทบต่อหน่วยงานมากน้อยไม่เท่ากัน การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงมีหลายวิธีแตกต่างกัน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และมีโอกาสเกิดขึ้นบ่อย จึงควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการหรือเทคนิคที่ใช้วิเคราะห์ที่เหมาะสมกับขนาด ลักษณะการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถประเมินระดับความสำคัญของความเสี่ยงได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งผลเสียที่อาจเกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทั่วไปขั้นตอนการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง จะเป็นดังนี้

๓.๑ ประเมินระดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง คือ การนำปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยมาพิจารณาถึงความสำคัญว่า หากเกิดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อหน่วยงานมากน้อยแค่ไหน โดยอาจวัดเป็นระดับน้อย ปานกลาง สูง

๓.๒ ประเมินความถี่ที่ปัจจัยเสี่ยงจะเกิดขึ้น คือ การพิจารณาว่าด้วยปัจจัยเสี่ยงที่ได้เรียงลำดับความสำคัญไว้แล้ว มีโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงนั้น ในระดับน้อย ปานกลาง สูง

การวิเคราะห์โดยการประเมินความสำคัญและการประเมินความถี่ที่ปัจจัยเสี่ยงจะเกิดขึ้นอาจใช้ผสมผสานกัน เช่น ปัจจัยเสี่ยงบางอย่างมีอัตราความถี่สูง เมื่อเกิดขึ้นแต่ละครั้งสูญเสียเงินน้อย แต่ถ้าเกิดบ่อยๆ เข้า โดยรวมอาจมีจำนวนเงินสูงก็จะทำให้เกิดความสำคัญได้

๓.๓ เลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยบางครั้งอาจไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ในรูปตัวเลข แต่อาจวิเคราะห์ออกมาเป็นระดับต่างๆ เช่น สำคัญมาก ปานกลาง หรือน้อย เป็นต้น

๔. กำหนดวิธีการควบคุมความเสี่ยง

เมื่อหน่วยงานสามารถวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ฝ่ายบริหารควรพิจารณาหาวิธีเพื่อป้องกันความเสี่ยงนั้นๆ โดยต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ว่าคุ้มกับประโยชน์ที่จะได้รับหรือไม่ ซึ่งในการกำหนดแนวทางในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงผู้บริหารควรพิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความเสี่ยงในลักษณะใด เช่น

๔.๑ กรณีเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับหน่วยงานโดยรวม ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่มีอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหาร การป้องกันหรือลดความเสี่ยงกระทำได้โดยการบริหารความเสี่ยงซึ่งมีกลยุทธ์ ดังนี้

(๑) กำหนดโครงสร้างพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยง กำหนดผู้รับผิดชอบกระบวนการบริหารความเสี่ยง และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่การบริหารความเสี่ยงกับหน้าที่การประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งสัมพันธ์กับกลยุทธ์และโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ เราจะประเมินความเสี่ยงด้วยการระบุผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นการจัดลำดับความสำคัญ และการวัดผลกระทบของความเสี่ยงเหล่านั้นที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน

(๒) ประเมินความเสี่ยงของหน่วยงาน กำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งจะใช้ระบุความเสี่ยงทั้งหมดที่เป็นไปได้ เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการประเมินความเสี่ยงมองภาพรวมของความเสี่ยงที่มีความสำคัญที่สุดก่อนและจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม

(๓) พัฒนากลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงที่จะประสบความสำเร็จ ต้องมีความเกี่ยวเนื่องหรือสอดคล้องกับกลยุทธ์ของหน่วยงานโดยตรง กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับความเสี่ยงแต่ละประเภท เช่น กลยุทธ์การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การลดความเสี่ยง การกระจายความเสี่ยง และการถ่ายโอนความเสี่ยง เป็นต้น

(๔) พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงหน่วยงานต้องพัฒนาเทคนิคการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติของหน่วยงาน โดยเฉพาะการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงเฉพาะเรื่อง

(๕) การติดตามประเมินผลกระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นขั้นตอนของหน่วยงานต้องอาศัยงานด้านตรวจสอบภายใน โดยในขั้นตอนนี้รวมถึงการติดตามการปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ เช่น การปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบ และการให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย อย่างไรก็ตามการบริหารความเสี่ยงที่สัมฤทธิ์ผล หมายรวมถึง การแสวงหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น การเชื่อมโยงการประเมินผลตอบแทนที่เพิ่มค่าให้แก่ผู้ถือหุ้น (สำหรับธุรกิจ) และหน่วยงานหน้าที่การติดตามประเมินผลจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานในข้อ (๒) ดังกล่าว

(๖) การพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง การปรับปรุง และพัฒนาการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประสบความสำเร็จของหน่วยงานในที่สุดแหล่งข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงนั้น รวมถึงข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเชื่อถือได้และข้อมูลที่เกิดจากการสะท้อนความเสี่ยงของหน่วยงาน การปรับปรุงต้องรวมถึงระบบการวัดเป็นจำนวนหน่วยที่ใช้ได้ในระยะยาว เช่น จำนวน และผลกระทบจากความเสี่ยงที่ได้รับการจัดการภายในกระบวนการ ฯลฯ ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารความเสี่ยงนั้น ระบบการวัดผลที่เชื่อถือได้จึงเป็นสิ่งจำเป็นและจะทำให้หน่วยงานสามารถทราบขนาดความเสี่ยงและผลกระทบที่หน่วยงานจะสามารถรับได้หรือไม่เพียงใด

๔.๒ กรณีที่เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในและอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหาร การป้องกันหรือลดความเสี่ยงกระทำได้โดยจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมอย่างเพียงพอและเหมาะสม การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อจัดการให้ความเสี่ยงอยู่ในสภาพที่เป็นผลดีกับหน่วยงานนั้น จะมีลักษณะการจัดการได้ ๕ ลักษณะคือ

(๑) การจัดการในลักษณะที่ยอมรับในความเสี่ยงนั้น

(๒) การจัดการในลักษณะที่ทำให้ความเสี่ยงจากระดับความเสี่ยงสูงไปสู่ระดับความเสี่ยงต่ำ

(๓) การจัดการในลักษณะที่เป็นการกระจายความเสี่ยง

(๔) การจัดการในลักษณะที่เป็นการถ่ายโอนความเสี่ยงหรือโยกย้ายความเสี่ยง

(๕) การจัดการในลักษณะที่เป็นการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

การจะใช้วิธีการใดในการจัดการความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและความเหมาะสมของการดำเนินงานในหน่วยงานนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้ การจัดการความเสี่ยงจะต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าจะทำอะไร ณ จุดใด

(๒) ต้องปรับเปลี่ยนระบบการบริหารและระบบปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร ณ จุดใด

(๓) กระบวนการจัดการความเสี่ยงเป็นอย่างไร ต้องดำเนินการให้เกิดความชัดเจนและต้องสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานทราบด้วย

(๔) ต้องมีการรายงานผลเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

หน่วยงานจึงต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงอยู่เสมอ และสร้างกลไกช่วยบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ หรือกำหนดมาตรการการควบคุมที่เหมาะสมต่อไป

๓. กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุม เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการควบคุมภายในที่หน่วยงานต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้เกิดความคุ้มค่า ตลอดจนให้ฝ่ายบริหารเกิดความมั่นใจในประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่

ประเภทการควบคุม กิจกรรมการควบคุมอาจแยกตามความจำเป็นและลักษณะของการควบคุม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ เช่น

(๑) การควบคุมในลักษณะการป้องกันการผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ (Preventive control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก โดยเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงยังไม่เกิดขึ้น เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ผู้รับเงิน ผู้จ่ายเงิน และผู้บันทึกบัญชี การกำหนดวงเงินสำหรับผู้มีอำนาจอนุมัติเงินในแต่ละระดับชั้น เป็นต้น

(๒) การควบคุมในลักษณะของการค้นพบข้อผิดพลาด (Detective control) เป็นการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน เช่น การทำงบกระขยยอดเงินฝากธนาคาร การตรวจนับพัสดุประจำปี การทบทวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในภาพรวม เป็นต้น

(๓) การควบคุมในลักษณะการเสนอแนะ (Suggestive control) เป็นการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อเสนอแนะ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานและระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับสถานการณ์

(๔) อื่นๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสมในการดำเนินงานของหน่วยงาน

๔. สารสนเทศและการสื่อสาร

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและไม่ใช้การเงินรวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก

การสื่อสาร หมายถึง การรับและส่งข่าวสารระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานระบบการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ ควรเป็นการสื่อสารแบบสองทาง และติดต่อระหว่างหน่วยงานอย่างถ่วงถึงครบถ้วน

หน่วยงานควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และเหมาะสมทันต่อ การปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพข่าวสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ทันเหตุการณ์ และสะดวกในการเข้าถึงอย่างปลอดภัย รวมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญและมีระบบการสื่อสารที่ดีจะส่งผลถึงการบริหารงานของผู้บริหาร โดยเฉพาะข่าวสารที่เป็นสัญญาณบอกเหตุ อันจะทำให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันกาล และบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

การสื่อสารจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารต้องจัดให้มีขึ้นและควรเป็นระบบการสื่อสารสองทางการสื่อสารภายในหน่วยงานที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่ก็ตามจะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ

(๑) เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตนอย่างชัดเจนและทันกาล ทั้งจากภายในหรือภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อความเสี่ยงที่อาจเกิดกับหน่วยงาน เช่น นโยบายรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมายใหม่ๆ ฯลฯ

(๒) การกำหนดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งงานต้องชัดเจน เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องเข้าใจถึงบทบาทที่เกี่ยวข้องกับงานของตนและของผู้อื่น รวมทั้งให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่กำหนดไว้

(๓) การจัดให้มีช่องทางการสื่อสารข้อมูลที่ดีระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ทำให้สามารถทำความเข้าใจและประสานงานกันได้อย่างดี

ในทำนองเดียวกันควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารภายนอกหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของหน่วยงานด้วย ดังนั้น ประเด็นสำคัญที่ควรดำเนินการ คือ

(๑) กำหนดช่องทางการสื่อสารกับบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องให้ง่ายขึ้น

(๒) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอกต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

(๓) ผู้บริหารควรให้ความสนใจในข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายนอก

(๔) การติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก ต้องมีข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอและสัมพันธ์กันในอันที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและเข้าใจถึงสภาพความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

สำหรับการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศ โดยทั่วไปมักจะเกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ การแบ่งแยกงาน การสอบทานความถูกต้องในการประมวลผลการควบคุมการรับส่งข้อมูลระหว่างระบบงานและการควบคุมทางด้านผลผลิต เป็นต้น

๕. การติดตามและประเมินผล

การติดตามผล หมายถึง การสอดส่องดูแลกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด

การประเมินผล หมายถึง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ว่ามีความสอดคล้องหรือไม่เพียงใด และประเมินระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ว่ายังมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันหรือไม่ รวมทั้งการวิเคราะห์การหาสาเหตุของความแตกต่างระหว่างแผนงานกับผลการดำเนินงานสรุปผลและเสนอข้อแนะนำเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานต่างๆ ของหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ และการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ในหน่วยงาน ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรการต่างๆ และระบบการควบคุมภายในมีการเปลี่ยนแปลงหรือต้องพัฒนาตลอดเวลา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพียงใด

สำหรับความถี่ในการติดตามและประเมินผลจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นกับผลการประเมินความเสี่ยงในเบื้องต้นและผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานนั่นเอง

การติดตามประเมินผลจะได้ผลดี ควรมีการปฏิบัติดังนี้

๕.๑ มีการสอบทานและรายงานผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในทุกด้านสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการรายงานจากภายในและจากบุคคลภายนอก เช่น ผู้ตรวจสอบ ผู้ตรวจราชการ ผู้มาติดต่อ โดยเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ปฏิบัติงานจริง

๕.๒ จำแนกเรื่องที่จะประเมินผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมภายในเฉพาะจุด เช่น การประเมินประสิทธิภาพภายในหน่วยงาน การประเมินระบบงาน การประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ การประเมินบุคคล เป็นต้น ซึ่งการประเมินควรพิจารณาขอบเขตและความถี่ของการประเมินด้วย เพื่อให้มั่นใจถึงประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในในเรื่องนั้นๆ ว่าสามารถป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเครื่องมือการประเมินผล รวมถึงการตรวจเช็คการตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ นอกจากนี้ ตัวชี้วัดและการเปรียบเทียบกับผลงานของหน่วยงานอื่น หรือมาตรฐานที่ยอมรับกันโดยทั่วไปก็เป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินผลได้เช่นกัน

๕.๓ รายงานผลตามข้อเท็จจริงอย่างเป็นอิสระ ไม่ปิดบังสิ่งผิดปกติ

๕.๔ ส่งเสริมให้มีการแก้ไขและติดตามผลอยู่เสมอ

สำหรับการกำหนดรูปแบบการติดตามประเมินผล ควรมีอยู่ในขั้นตอนของการปฏิบัติงานและควรทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด กฎหมาย ระเบียบ การบริหารงาน และที่ปรึกษาต่างๆ โดยมีวิธีการ เช่น การเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน การตรวจสอบ การกระหนาบ ฯลฯ สำหรับบางโครงการอาจกำหนดรูปแบบการติดตามและประเมินผลโดยเฉพาะ แยกต่างหากจากที่ได้กำหนดการติดตาม ประเมินผลโดยปกติการติดตามและประเมินผลโครงการที่เป็นกรณีเฉพาะ อาจใช้แบบประเมินตนเอง การออกแบบควบคุมโดยเฉพาะ การทดสอบ หรืออาจจ้างผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ตรวจสอบภายนอกมาดำเนินการได้

การติดตามประเมินผลจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากมีการสื่อสารกับบุคลากรที่รับผิดชอบงานนั้นๆ ในหน่วยงานและกรณีมีเรื่องที่สำคัญควรรายงานต่อผู้บังคับบัญชาระดับสูงด้วย นอกจากนี้ การติดตามและประเมินผลในระบบการควบคุมภายใน ควรหมายถึง การประเมินผลนโยบาย กฎระเบียบ ระบบงานต่างๆ ของหน่วยงานด้วย เพื่อให้มั่นใจว่า

- (๑) ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานที่เหมาะสมถูกต้อง และเป็นผลดีต่อการบริหารหน่วยงานของหน่วยงาน
- (๒) ได้มีการตรวจสอบและติดตามผล รวมทั้งรายงานของผู้ตรวจสอบที่ได้สอบทานงานและตั้งข้อสังเกตไว้ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ข้อสังเกตเหล่านั้นได้มีการแก้ไขปฏิบัติตามในระยะเวลาที่เหมาะสม
- (๓) การดำเนินงานต่างๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานตั้งไว้
- (๔) การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างถูกต้องเชื่อถือได้

เมื่อได้ติดตามและประเมินผลแล้ว ผู้ประเมินผลจะต้องจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารที่รับผิดชอบ โดยการทำการงานแสดงผลความคลาดเคลื่อนของการดำเนินงานเป็นระยะๆ โดยควรจัดทำคำชี้แจงหรืออธิบายให้ทราบว่าความแตกต่างระหว่างผลการดำเนินงานจริงกับตัวเลขตามประมาณการเกิดขึ้นเพราะเหตุใด แล้วผู้ใดจะต้องรับผิดชอบหรือชอบกับการที่เกิดผลต่างนั้น และหากวิธีการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ และมีการสั่งการให้แก้ไขข้อผิดพลาดอยู่เสมอเป็นหัวใจสำคัญของการควบคุมทางการบริหาร

การติดตามและประเมินผล ไม่ควรจัดทำเฉพาะกับระบบหรือมาตรการควบคุมภายในเท่านั้น แต่ควรจัดให้มีการติดตามและประเมินผลกับการปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ทุกด้าน จากผู้รับผิดชอบโดยตรงและอย่างอิสระ หรือโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตรการหรือออกแบบระบบการควบคุมภายในเพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ เช่น จากการตรวจสอบภายใน อันเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓.๑ การดำเนินการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (แบบ ปค. ๔)

๓.๑.๑ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
สำนักงานปลัด ๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๑ กิจกรรมด้านการใช้รถยนต์ของหน่วยงานและการบำรุงรักษา เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือการใช้รถยนต์สำหรับใช้ในการกิจของ อบต. พนักงานขับรถยนต์ ขาดความรอบคอบ เอาใจใส่ดูแลรถยนต์ และขาดความระมัดระวังในการขับขี่ ทำให้รถยนต์อาจชำรุดเสียหายเร็ว เช่น การใช้รถยนต์ส่วนกลาง บางครั้งพนักงานขับรถลาหรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้การไปติดต่อราชการจำเป็นต้องมีคนขับรถแทน ซึ่งอาจไม่อยู่ในภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคลนั้น ๑.๒ กิจกรรมด้านการจัดทำประชาคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ ประชาชนเข้าร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่ค่อยมีความเข้าใจและให้ความสำคัญในการเสนอแนะแนวทางการคิดเห็นหรือปัญหาความต้องการ ซึ่งคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้นำและสมาชิกสภา อบต.ที่จะต้องเสนอโครงการเข้าสู่แผนฯ ๑.๓ กิจกรรมการลดปัญหาภาวะโลกร้อน เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน คือ มีการปลูกต้นไม้แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่/เส้นทางภายในตำบล, เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกในการร่วมลดการใช้พลังงาน เช่น การเปิด - ปิดแอร์ ระหว่างพักเที่ยงหรือก่อนเลิกงาน ๓๐ นาที , และการใช้น้ำมัน ประชาชนยังไม่เข้าใจและยังมองไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาทีหลัง ๑.๔ กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจากโรคติดต่อ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ ปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาดในเขตพื้นที่ เนื่องจากประชาชนไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกัน ๕ ป. ได้แก่ ปิด ปล่อย ปิด เปลี่ยน ปรับปรุง ปฏิบัติ เนื่องจากประชาชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยง และยังขาดการดูแลรักษาอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก คือ ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เนื่องจากพื้นที่ชุมชนเป็นประตูสู่ภาคอีสานและเป็นชุมชนกึ่งเมือง มีอุตสาหกรรม โรงงานในพื้นที่ ทำให้มีประชากรแฝงจากพื้นที่อื่นเข้ามาทำงาน ๑.๕ กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก คือมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสผู้ค้า ผู้เสพ ทำให้ยากต่อการควบคุมป้องกัน ๑.๖ กิจกรรมด้านงานสารบรรณ เป็นความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ การลงเลขหนังสือรับ-ส่ง คำสั่งและประกาศ บางเรื่องเจ้าของเรื่องมาลงเลขของหนังสือที่สารบรรณกลางโดยไม่ได้รับชื่อเรื่องและไม่นำสำเนาฉบับให้ไว้กับธุรการกลาง ทำให้ไม่ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรืออาจเกิดความล่าช้าในการสืบค้น	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ได้วิเคราะห์ประเมินระบบการควบคุมภายใน จากสำนัก/กอง ที่มีจุดอ่อนมีความเสี่ยง คือ พบจุดอ่อน ที่มีความเสี่ยงของ สำนักปลัด อบต. ข้อสรุป จุดอ่อนและความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ต้องไปดำเนินการจัดทำแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ตามแบบ ปค.๕ ต่อไป

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
๒. การประเมินความเสี่ยง ๒.๑ กิจกรรมด้านการใช้รถยนต์ของหน่วยงานและการบำรุงรักษา พบว่า เป็นความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นสูงมาก เนื่องจากเกิดการชำรุดเสียหายจากการใช้งานรถยนต์ และชำรุดบ่อยครั้ง เนื่องจากพนักงานขับรถยนต์ไม่ดูแลรักษา ขาดความรอบคอบ และขาดความระมัดระวังในการขับขี่ ๒.๒ กิจกรรมการจัดทำประชาคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน พบว่า มีความเสี่ยงน้อย เนื่องจากชาวบ้านยังขาดการให้ความร่วมมือในการเสนอโครงการ/กิจกรรม อีกทั้งทัศนคติของประชาชนคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่น สมาชิกสภา เป็นผู้เสนอความเห็นต่างๆ ซึ่งทำให้มีโอกาสน้อยที่จะรับทราบปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง ๒.๓ กิจกรรมการลดปัญหาภาวะโลกร้อน การประเมินความเสี่ยง พบว่า มีความเสี่ยงน้อย แต่การปลูกต้นไม้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่/เส้นทางย่อมส่งผลต่อสภาพภูมิทัศน์ในเขตตำบลและลดภาวะโลกร้อนรวมถึงการลดใช้ถุงพลาสติกในตำบล สำหรับการลดใช้พลังงานภายในสำนักงานสามารถปฏิบัติได้อย่างเคร่งครัด ๒.๔ กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจากโรคติดต่อ โอกาสเกิดโรคติดต่อในพื้นที่มีสูง เนื่องจากทัศนคติและพฤติกรรมการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกัน ๕ ป. ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกโดยชุมชนเอง และขาดการกระตุ้น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง การระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เนื่องจากพื้นที่ชุมชนเป็นประตูสู่ภาคอีสาน และเป็นชุมชนกึ่งเมือง มีอุตสาหกรรม โรงงานในพื้นที่ ทำให้มีประชากรแฝงจากพื้นที่อื่นเข้ามาทำงาน ๒.๕ กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในพื้นที่คือ การขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ขาดความอบอุ่นในครอบครัวและความอยาก รื้อยา กลอง พ่อแม่ผู้ปกครองไม่กล้ายอมรับและให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสว่าลูกหลานของตนเสพยาหรือค้ายาเสพติด ซึ่งโอกาสในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากหน่วยงานรัฐเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนในพื้นที่ ๒.๖ กิจกรรมด้านงานสารบรรณ ปัจจัยเสี่ยงจากการลงเลขหนังสือ รับ - ส่ง คำสั่งและประกาศ บางเรื่องเจ้าของเรื่องมาลงเลขของหนังสือที่สารบรรณกลาง โดยไม่ได้ระบุชื่อเรื่องและไม่นำสำเนาฉบับให้ไว้กับธุรการกลาง ทำให้ไม่ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรืออาจเกิดความล่าช้าในการสืบค้น ๓. กิจกรรมการควบคุม ๓.๑ กิจกรรมด้านการใช้รถยนต์ของหน่วยงานและการบำรุงรักษา กิจกรรมการควบคุมที่มีอยู่ มีคำสั่งแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบรถยนต์แต่ละคันพร้อม การใช้รถยนต์ให้ชัดเจน ,หัวหน้าสำนักงานปลัดควบคุมและมอบหมายให้เจ้าพนักงานขับรถยนต์ทุกคันควบคุมเข้มไม่ล่อนการออกและรายงานการควบคุมให้ทราบ เป็นประจำทุกครั้ง ๓.๒ กิจกรรมการจัดทำประชาคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ประชุมชี้แจงผ่านกิจกรรมที่ลงพื้นที่ให้ประชาชนตระหนักเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมจัดทำประชาคม เช่น การยกย่องผู้มาร่วมกิจกรรมที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุด ๓.๓ กิจกรรมการลดปัญหาภาวะโลกร้อน ตรวจสอบเส้นทางหรือพื้นที่ว่างเปล่าที่ควรปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและทั่วถึง ตลอดจนสร้างความตระหนักในการลดใช้พลังงานและการใช้ถุงพลาสติกแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ๓.๔ กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจากโรคติดต่อ ส่งเสริม/อบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้ปฏิบัติตามหลัก ๕ ป. พร้อมทั้งจัดกิจกรรมประกวดหมู่บ้านรักษาสะอาดเพื่อลดปริมาณลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง ๓.๕ กิจกรรมกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จัดให้มีการอบรมโทษของยาเสพติดในกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง, ส่งเสริมกิจกรรมที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย เช่น กีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น และจัดกิจกรรมตรวจสอบสารเสพติดในโรงเรียนและจุดเสี่ยงหมู่บ้าน เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับยาเสพติด	

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
๓.๖ กิจกรรมด้านงานสารบรรณ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการติดตามและนำหนังสือจากผู้รับผิดชอบงานนั้นๆ มาเก็บไว้ที่ส่วนกลาง และสำเนาให้แต่ละส่วนเก็บไว้ ๔. สารสนเทศและการสื่อสาร ๑. นำระบบอินเทอร์เน็ต เข้ามาใช้ในการบริหารและการปฏิบัติงานสำนักงานปลัดมีการติดตามข้อมูลข่าวสาร หนังสือ สั่งการ ระเบียบ ข้อบังคับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถปฏิบัติดำเนินงานทันต่อสถานการณ์และเวลาที่กำหนดมากขึ้น อีกทั้งยังประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดีด้วย ๒. การประสานงานภายในและภายนอกสำนักงานปลัด เช่น (๑) การติดต่อประสานงานภายในสำนักงานปลัด แจกจ่ายให้สำนัก/ฝ่ายที่รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับหนังสือภายในไม่เกิน ๑ วัน (๒) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง โดยทางโทรศัพท์และโทรสาร หอกระจายข่าวหมู่บ้าน นำระบบสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งระบบ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ ทำหนังสือแจ้ง โครงการพัฒนาบุคลากร การติดต่อประสานงานทั้งภายในภายนอก เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารความเสี่ยง ดังนี้ ๔.๑ นำระบบ Internet มาช่วยในการบริหารงาน และการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก มีระบบ Internet ที่มีประสิทธิภาพทำให้การบริหารงานของสำนักงานปลัด สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้ทันเวลา สามารถตรวจเช็คข้อมูลได้จากระบบ Internet เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้ในเรื่องปัจจุบัน ๔.๒ เปิดกล่องรับความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ อบต.หนองนาก (www.nongnak.localthaio.org) จากเจ้าหน้าที่และประชาชน ๕. วิธีการติดตามประเมินผล ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผล เพื่อสอบถามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องโดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หัวหน้างาน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต้องติดตามกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานปลัดเป็นไปตามแผนการดำเนินงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก นอกจากนี้ มีการประเมินผลแบบรายครั้ง เป็นครั้งคราว กรณีพบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องมีการวินิจฉัยสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องทันที	

ผลการประเมินโดยรวม

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ประเมินองค์ประกอบควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ ของการควบคุมภายใน มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิผลตามสมควร แต่ยังมีจุดอ่อนที่ต้องจัดทำแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ดังนี้

๑) กิจกรรมด้านการใช้รถยนต์ของหน่วยงานและการบำรุงรักษา เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือการใช้รถยนต์สำหรับใช้ในการกิจของ อบต. พนักงานขับรถยนต์ ไม่มีความรอบคอบ เอาใจใส่ดูแลรถยนต์ และขาดความระมัดระวังในการขับขี่ อาจทำให้รถยนต์ชำรุดเสียหายเร็ว เช่น การใช้รถยนต์ส่วนกลาง บางครั้งพนักงานขับรถลาหรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้การไปติดต่อราชการจำเป็นต้องมีคนขับรถแทน ซึ่งอาจไม่อยู่ในภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคลนั้น

๒) กิจกรรมการจัดทำประชาคมเพื่อให้ประชาคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
ประชาชนเข้าร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของประชากร/ครัวเรือนทั้งหมดเนื่องจากทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการประชาคมคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่นสมาชิกสภา

๓) กิจกรรมการลดปัญหาภาวะโลกร้อน การปลูกต้นไม้แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่/เส้นทางภายในตำบล, เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกในการร่วมลดการใช้พลังงาน เช่น การเปิด - ปิดแอร์ ระหว่างพักเที่ยงหรือก่อนเลิกงาน ๓๐ นาที, การใช้น้ำมัน เป็นต้น

๔) กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจากโรคติดต่อ ปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาดในเขตพื้นที่ เนื่องจากประชาชนไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกัน ๕ ป. ได้แก่ ปล่าย ปิด เปลี่ยน ปรับปรุง ปฏิบัติ ตลอดจนการระบาดของโรคฉี่หนู เนื่องจากประชาชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยง และยังขาดการดูแลรักษาอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง

๕) กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสผู้ค้า ผู้เสพ สาเหตุเกิดจากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแส วัยรุ่นอยากทดลอง ขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ผู้ปกครอง

๖) กิจกรรมดำเนินงานสารบรรณ การลงทะเบียนรับ-ส่ง คำสั่งและประกาศ บางเรื่องเจ้าของเรื่องมาลงเลขของหนังสือที่สารบรรณกลางโดยไม่ได้รับชื่อเรื่องและไม่นำสำเนาฉบับให้ไว้กับธุรการกลาง ทำให้ไม่ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรืออาจเกิดความล่าช้าในการสืบค้น

๓.๑.๒ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๑ กิจกรรมด้านการเงินและบัญชี ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายเงินทุกประเภท การตรวจฎีกาและเอกสารประกอบการเบิกจ่าย จัดทำรายงานการจัดทำเช็ค การเขียนเช็คสั่งจ่าย การควบคุมงบประมาณการเบิกจ่าย บันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายในระบบต่าง ๆ และปฏิบัติงานด้านการบันทึกบัญชี จัดทำสมุดเงินสดรับ เงินสดจ่าย ทะเบียนเงินรายรับ บัญชีแยกประเภท จัดทำงบเดือน งบปี รายงานทางการเงินต่างๆ และจัดทำทะเบียนคุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้อำนวยการกองคลัง ๑.๒ กิจกรรมด้านการพัสดุและทะเบียนทรัพย์สิน ปฏิบัติงานด้านการจัดหา เก็บรักษา ควบคุม ตรวจสอบตลอดจนการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล บันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้อำนวยการกองคลัง ๑.๓ กิจกรรมด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ ปฏิบัติหน้าที่ในการสำรวจ ตรวจสอบ ประเมินภาษี และเร่งรัดหนี้ค้างชำระ จัดทำทะเบียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รับชำระเงินทุกประเภท ออกใบเสร็จรับเงิน จัดทำใบนำส่งเงิน พร้อมนำเงินที่จัดเก็บได้ในแต่ละวันนำเงินฝากธนาคาร โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้อำนวยการกองคลัง ทั้งนี้ ในกิจกรรมแต่ละด้านนั้นผู้บริหารได้สร้างบรรยากาศของการควบคุมเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการควบคุมโดยให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์จริยธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานมีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลมีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างบุคลากรเข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ รวมทั้งมีความรู้ความสามารถและทักษะในงานที่ได้รับมอบหมาย ๒. การประเมินความเสี่ยง กองคลังมีการประเมินความเสี่ยงโดยผู้บังคับบัญชาระดับต้น เป็นประจำสม่ำเสมอ โดยพิจารณาและตรวจสอบจากกรอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในแต่ละงานว่าเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงตามที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งพิจารณาจากประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แต่ละคน อีกทั้งยังมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่างๆอย่างชัดเจนสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในการที่จะทำงานให้สำเร็จมีการระบุนความเสี่ยงที่อาจจะมีผลกระทบต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม	กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ได้วิเคราะห์และประเมินผลระบบการควบคุมภายในจากกิจกรรมทั้ง ๓ ด้าน คืองานการเงินและบัญชี งานพัสดุและทะเบียนทรัพย์สิน และงานพัฒนาการจัดเก็บรายได้ โดยวิเคราะห์ ประเมินผลตามองค์ประกอบมาตรฐานการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ <u>ผลการประเมินพบว่า</u> <u>กิจกรรมด้านการเงินและบัญชี</u> มีความเสี่ยงดังนี้ - ฎีกาการเบิกจ่ายเงิน พบว่า บางฎีกามีเอกสารหลักฐานประกอบฎีกาไม่ครบถ้วนเนื่องจากมีการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงิน จึงทำให้ลิ้มแนบเอกสารภายหลัง ความเสี่ยงที่พบเป็นความเสี่ยงในระดับกลาง และเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ อาจเป็นจุดอ่อนของหน่วยงาน และกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ต้องทำ การประเมินความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุม เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ <u>กิจกรรมด้านการพัสดุและทะเบียนทรัพย์สิน</u> มีความเสี่ยงดังนี้ - การเขียนเลขรหัสพัสดุครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วน พัสดุครุภัณฑ์บางประเภทมีจำนวนมากทำให้เกิดการสับสนเวลาซ่อมบำรุงและอาจทำให้พัสดุครุภัณฑ์เกิดความสูญหาย ความเสี่ยงที่พบเป็นความเสี่ยงในระดับกลาง และเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ อาจเป็นจุดอ่อนของหน่วยงาน และกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ต้องทำ การประเมินความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุม เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ <u>กิจกรรมด้านการพัฒนาและจัดเก็บรายได้</u> มีความเสี่ยงดังนี้ - เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้ความเข้าใจในภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน - มีลูกหนี้ภาษียังค้างชำระหลายราย ความเสี่ยงที่พบเป็นความเสี่ยงในระดับกลาง และเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ อาจเป็นจุดอ่อนของหน่วยงาน และกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ต้องทำ การประเมินความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุม เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับที่เหมาะสม มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมาใช้และมีการจัดการกับความเสี่ยงต่างๆ ที่ผ่านขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ รวมทั้งยังสามารถกำหนดแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากปัจจัยต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไปจากเครื่องที่นำมาใช้แต่ต้องมีการติดตามตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบและหัวหน้าหน่วยงานย่อยอย่าง

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
นอกจากนี้ ยังพิจารณาจากสภาวะแวดล้อมภายนอก ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานในแต่ละด้าน เพื่อจะหาแนวทางในการป้องกันปัจจัยเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มิให้มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของกองคลัง ๓. กิจกรรมการควบคุม กองคลัง มีผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้ควบคุม ดูแลให้คำแนะนำ และคำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขปัญหาให้กับ ผู้ได้บังคับบัญชา โดยอาศัยความรู้ความสามารถ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ และประสบการณ์ทำงานเป็นหลัก ซึ่งก็สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก้ไข ปัญหาให้กับผู้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี ในด้านจริยธรรมของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนในกองคลัง ก็เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตนและเวลา เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอยู่แล้ว อีกทั้งยังมีนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจได้ว่าเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะเกิดผลสำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้กิจกรรมควบคุมจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทำให้เกิดความระมัดระวังและสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์แล้ว ก็ถือว่าเป็นการควบคุมภายในได้ในระดับหนึ่ง ๔. สารสนเทศและการสื่อสาร ระบบสารสนเทศและการสื่อสารของกองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร เนื่องจากได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้ (๑) ใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละด้านหรือทางด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อคิด และเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานก็สามารถทำได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (๒) นำระบบการสื่อสารที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ใช้โทรศัพท์ ในการติดต่อสื่อสารประสานงานกับเครือข่ายพนักงานในองค์กรเดียวกันหรือนอกองค์กร หรือหน่วยงานที่มีความพร้อมและมีประสบการณ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและถูกต้องทำให้กระบวนการทำงานขับเคลื่อนไปได้โดยไม่ติดขัด (๓) การจัดส่งข้อมูลข่าวสารทาง เครือข่ายสังคม (Social Networking) เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการจัดส่งข้อมูล การสอบถาม ข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ทำให้เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และประหยัด ๕. การติดตามประเมินผล กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกิจกรรมแต่ละด้านอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บังคับบัญชาระดับต้น อีกทั้ง ยังมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนในกิจกรรมแต่ละด้าน ดังนั้น หากผลการปฏิบัติงานไม่สำเร็จตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนดไว้ ก็จะทำให้ทราบถึงสาเหตุและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือการควบคุมที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความระมัดระวังมากยิ่งขึ้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากพบข้อบกพร่องก็จะมีการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที	ทั้งนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในภาพรวมมีกิจกรรมควบคุมที่มีความเหมาะสมในระดับหนึ่งและสอดคล้องกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามสมควรโดยกิจกรรมควบคุมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตามปกติโดยผู้บริหารและหัวหน้างานกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารของกองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก มีความเหมาะสมพอสมควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ระบบการติดตามประเมินผลมีความเหมาะสม โดยผู้บริหารมีการติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องและสิ้นปีมีการประเมินตนเองร่วมกันระหว่างผู้บริหารและพนักงานผลการประเมินมีการจัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อสั่งการแก้ไขต่อไป

ผลการประเมินโดยรวม

กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก มีการควบคุมภายในครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ แต่จากการวิเคราะห์ พบว่า กองคลัง มีบางกิจกรรมที่ยังมีความเสี่ยงซึ่งเป็นความเสี่ยงในระดับกลาง และเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ หากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว อาจจะส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานภายในกองคลัง ดังนั้น จึงต้องนำมาจัดวางระบบการควบคุมและปรับปรุงการควบคุม เพื่อมิให้กิจกรรมดังกล่าว เป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และเพื่อให้การปฏิบัติงานของกองคลัง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด กองคลัง จึงได้กำหนดวิธีการและแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในที่เหมาะสมไว้แล้ว

๓.๑.๓ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ผู้บริหารและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีและเอื้อต่อการควบคุมภายใน ผู้บริหารให้ความสำคัญและมีการพิจารณาดำเนินการ ยอมรับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน การรับทราบข้อมูลและการวินิจฉัยสิ่งที่ตรงพบหรือสิ่งที่ต้องการการตรวจสอบปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารเหมาะสมต่อการพัฒนาควบคุมภายใน และดำรงไว้ซึ่งการควบคุมภายใน และดำรงไว้ซึ่งการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ การมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ๒. การประเมินความเสี่ยง มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรมและวัตถุประสงค์สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ๓. กิจกรรมการควบคุม มีนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจว่าเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะเกิดผลสำเร็จตามที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ กิจกรรมเพื่อการควบคุมจะชี้ให้ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความระมัดระวัง และสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ๔. สารสนเทศและการสื่อสาร -นาระบบ Internet มาช่วยในการบริหารงาน และการปฏิบัติราชการทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว ทันเวลา ตรวจเช็คข้อมูลได้จากระบบ Internet เช่น ราคากลางวัสดุก่อสร้าง การหาค่าที่กด รับ-ส่งข้อมูล ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องทางแอปพลิเคชัน Line เป็นต้น ๕. การติดตามประเมินผล มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในและการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีปฏิบัติงาน เพื่อติดตามการปฏิบัติงานตามระบบควบคุมภายในและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานตามปกติของฝ่ายบริหาร ผู้ควบคุมงานและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กรณีพบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องควรกำหนดวิธีปฏิบัติ เพื่อให้ความมั่นใจว่าข้อตรวจพบจากการตรวจสอบและการสอบทานได้รับการพิจารณาสนองตอบและมีการวินิจฉัยสั่งการให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องทันที	กองช่าง ได้ทำการประเมินผลองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ สภาพแวดล้อมควบคุมของกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ภาพรวมเหมาะสมและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารเหมาะสมต่อการพัฒนาการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ โครงสร้างองค์กรมีการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเหมาะสม พบความเสี่ยงในการกิจที่ ๑ งานคือ การควบคุมงานก่อสร้าง จากการติดตามผลตามแบบรายงานการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุง(แบบ ปค.๕) ในงวดปีที่ผ่านมามีพบว่า กิจกรรมการควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งมีไม่เพียงพอกับปริมาณภารกิจในโครงสร้างพื้นฐานที่มีมากขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล กองช่าง มีการประเมินความเสี่ยงตามวิธีที่กำหนด ผลการประเมินพบจุดอ่อน พบว่ากิจกรรมควบคุมงานก่อสร้าง มีความเสี่ยง ดังนี้ -ช่างผู้ควบคุมงานจะต้องทำหน้าที่ ควบคุมงานอย่างใกล้ชิด ใส่ใจในรายละเอียดของงาน ตลอดจนขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อลดข้อผิดพลาดซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ ตลอดจนควบคุมงานให้ออกมา ถูกต้องตามแบบแปลนที่กำหนด ในภาพรวมมีกิจกรรมควบคุมที่เหมาะสมเพียงพอและมีประสิทธิภาพพอสมควรในกองช่าง พบว่ากิจกรรมการควบคุม พบว่า กิจกรรมการควบคุมงานก่อสร้าง มีดังนี้ ๑. มีการกำหนดแนวทาง และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในแนวทางทฤษฎีและปฏิบัติ ๒. ผู้บังคับบัญชานำระเบียบ หลักเกณฑ์ การปฏิบัติงานที่ถูกต้องให้กับผู้ปฏิบัติงาน สารสนเทศและการสื่อสารมีความเหมาะสมคือ ระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่มีอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา มาช่วยในการปฏิบัติงาน รวมทั้งหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับงานทางด้านช่าง และการส่งเจ้าหน้าที่ออกพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลต่าง ๆ กับทางผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่น หรือประชาชนโดยตรง การนำระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน ในการสื่อสารได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ระบบการติดตามประเมินผลมีความเหมาะสม โดยผู้บริหารมีการติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในทุกสิ้นปีโดยนำผลการประเมินจัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะผู้บริหารเพื่อสั่งการแก้ไขและกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีต่อไป

ผลการประเมินโดยรวม

กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา มีโครงสร้างการควบคุมภายในครบ ๕ องค์ประกอบ มีประสิทธิภาพและเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดวิธีการและแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในที่เหมาะสมไว้แล้ว

๓.๑.๔ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม "กิจกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก" ด้านบุคลากร ๑. มีบุคลากรมีความรู้ความสามารถโดยตรงมาดำเนินการจัดกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒. ผู้ดูแลเด็กได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการศึกษาต่อให้จบทางด้านการศึกษา พร้อมทั้งมีใบประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานการศึกษา ๓. ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการอบรมฝึกฝนในด้านทักษะหรือเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่อง ๔. ผู้ดูแลเด็กเล็กขาดทักษะวิธีการในการจัดประสบการณ์สอนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๓ ขวบ ด้านอาคารสถานที่ - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ ศูนย์ยังอาศัยอยู่ในอาคารโรงเรียนจึงมีขนาดห้องเรียนไม่ได้มาตรฐาน ถ้าคิดเป็นพื้นที่ต่อเด็ก ๑ คนต่อตารางเมตรตามมาตรฐาน ห้องน้ำที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่เหมาะกับเด็กเล็ก ๓ ขวบ และโรงเรียนไม่มีรั้วรอบขอบชิด ๒. การประเมินความเสี่ยง ๑. ครูผู้ดูแลเด็กไม่ค่อยได้รับการอบรมสัมมนาเพื่อฝึกฝนทักษะหรือเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่องหรือสม่ำเสมอทำให้ขาดทักษะใหม่ๆ ในการจัดประสบการณ์การสอนให้กับเด็กอนุบาล ๓ ขวบ ๒. ครูผู้ดูแลเด็กขาดทักษะและวิธีการจัดประสบการณ์การสอนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๓ ขวบ ทำให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๓ ขวบ ขาดการพัฒนาการตามวัยที่เหมาะสม ๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้มาตรฐาน จึงทำให้ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมทักษะ การพัฒนาการของเด็ก และอาจส่งผลก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับเด็กเล็ก ๓. กิจกรรมการควบคุม ๑. จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะกับการจัดประสบการณ์การสอนของเด็กเล็กให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ ๒. ปรับปรุงและสร้างภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ภายในห้องและบริเวณโรงเรียน ๓. ปรับปรุงอาคารสถานที่เพื่อให้เหมาะกับการจัดประสบการณ์การสอนของเด็กเหมาะสมกับวัย ๔. จัดให้ผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความเหมาะสม ๕. จัดทำแบบสอบถามตามความพึงพอใจในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ๖. สรุปผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ๔. สารสนเทศและการสื่อสาร ๑. ใช้ระบบ internet, Website ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่วยในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ๒. จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ๓. จัดทำสภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคารและดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ๔. จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ๕. สรุปผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ๕. การติดตามประเมินผล ๑. มีทักษะและเทคนิคการสอนที่ทันสมัยมากขึ้นโดยสังเกตจากแผนการสอนและมีจัดการเรียนการสอนของผู้ดูแลเด็ก ๒. มีทักษะการจัดประสบการณ์เด็กต่ำกว่า ๓ ขวบโดยวัดมาตรฐานพัฒนาการของเด็กต่ำกว่า ๓ ขวบ ๓. มีการพัฒนาจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น	ผลการประเมิน กองการศึกษาฯ แบ่งโครงสร้างและการปฏิบัติงาน ออกเป็น ๒ ฝ่าย/งาน คือ งานบริหารงานการศึกษาและส่งเสริมการศึกษา (งานบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ศาสนาและวัฒนธรรม จากการวิเคราะห์ประเมินผล ตามองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ พบความเสี่ยงในการกิจ ๑. งาน คือ งานจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากการติดตามผลตามแบบรายงานการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงพบว่า กิจกรรม งานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการควบคุมที่เพียงพอประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งแต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีจุดอ่อน พบความเสี่ยง ในเรื่องของอาคารสถานที่ยังไม่ได้มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
๔. จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง ๕. มีการจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในห้องเรียนให้ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม ๖. ครูผู้ดูแลเด็กได้รับทุนการศึกษาต่อจากเงินอุดหนุนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดประสบการณ์การสอนเด็กให้เหมาะสมกับพัฒนาการและวัยของเด็ก ๗. สรุปผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข	

ผลการประเมินโดยรวม

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก พบว่า กิจกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการควบคุมที่เพียงพอประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีจุดอ่อน พบ ความเสี่ยงในเรื่อง บุคลากรไม่ได้รับการอบรม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการในด้านทักษะและเทคนิคการสอนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้ดูแลเด็กมีประสบการณ์ด้านการสอนเด็ก ๓ ขวบ มากกว่าเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๒ ขวบ ซึ่งเนื่องจากกรมส่งเสริมนโยบายให้ อบต. แต่ละแห่งช่วยเหลือในการรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ (ต่ำกว่า ๓ ขวบ) เพื่อเป็นการลดภาระและช่วยเหลือผู้ปกครองเด็กที่ทำงานในพื้นที่ ทำให้เด็กไม่ได้รับการพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยและครูก็ไม่เพียงพอต่อการดูแลเด็กอย่างทั่วถึง ด้านอาคารศูนย์เด็กเล็กไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ๑ แห่ง ยังอาศัยอาคารของโรงเรียนเป็นที่ตั้งศูนย์ฯ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่เด็กได้ในทุก ๆ ด้าน ประกอบกับ ไม่ได้มี แผนงาน/โครงการเพื่อดำเนินการขอจัดตั้งงบประมาณในการปรับปรุงและก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในปี

๓.๑.๕ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
กองสวัสดิการสังคม ๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม ๑.๑ กิจกรรมด้านด้านสวัสดิการสังคมการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของผู้ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ และการเสียชีวิตของผู้ได้รับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและคนพิการที่ไม่ได้รับเบี้ยยังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนากที่ย้ายเข้าและย้ายออก รวมทั้งเสียชีวิตไม่แจ้งหรือแจ้งล่าช้าทำให้เจ้าหน้าที่ต้องจ่ายเงินและเรียกเงินคืนในภายหลัง และเนื่องจากแนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงมาใช้ระบบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อใช้ในการดำเนินงานจ่ายเงินเบี้ยยังชีพฯ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุได้รับเงินเร็วขึ้น และได้รับจากเดือนที่มีอายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์ ๑.๒ กิจกรรมด้านด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกคือผู้ด้อยโอกาสบางรายยังไม่ได้รับการช่วยเหลือสมาชิกสภายังเสนอชื่อให้ความช่วยเหลือเป็นคนกลุ่มเดิมอยู่ และเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในคือองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก ไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือได้เพราะเป็นภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น การสงเคราะห์ที่ผ่านมาจึงเป็นการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และการขอความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนในพื้นที่ ๑.๓ กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ กลุ่มใหม่ที่เกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็ง และขาดความต่อเนื่องในการประกอบอาชีพ เพราะสมาชิกไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม และ การรวมกลุ่มไม่ยั่งยืนเพราะไม่มีการหาตลาดรองรับสินค้า	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก ได้วิเคราะห์ประเมินระบบการควบคุมภายใน จากสำนัก/กอง ที่มีจุดอ่อนมีความเสี่ยงคือ พบจุดอ่อน ที่มีความเสี่ยงของ กองสวัสดิการสังคม ข้อสรุป จุดอ่อนและความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก ต้องไปดำเนินการจัดทำแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ตามแบบ ปค.๕ ต่อไป

องค์ประกอบการควบคุมภายใน	ผลการประเมินข้อสรุป
๒. การประเมินความเสี่ยง ๒.๑ กิจกรรมด้านด้านสวัสดิการสังคมการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาไม่มีงานทะเบียนราษฎรเป็นของตนเอง จึงทำให้ไม่สามารถทราบการเสียชีวิต และการย้ายเข้า ย้ายออกได้ แม้จะมีระบบสารสนเทศเบี้ยยังชีพ แต่ก็ไม่สามารถทราบการย้ายเข้าย้ายออกของผู้สูงอายุได้ แต่สามารถทราบการเสียชีวิตได้โดยจะสามารถตรวจสอบได้ทุกวันที่ ๒๗ - ๒๘ ของเดือนนั้น อีกทั้งการติดตามผู้สูงอายุที่ย้ายไปแล้วเพื่อแจ้งให้ไปขึ้นทะเบียนที่ใหม่ก็ยังติดตามด้วยยากเพราะผู้สูงอายุรายนั้นได้ย้ายออกไปนอกพื้นที่แล้ว อาจทำให้ผู้สูงอายุรายดังกล่าวขาดสิทธิในการรับเบี้ยยังชีพ ๒.๒ กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกคือ ไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือได้เพราะเป็นการกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น การสงเคราะห์ที่ผ่านมาจึงเป็นการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และ การขอความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนในพื้นที่ ในบางครั้งก็ไม่ได้รับการสนับสนุนทำให้ภารกิจที่ได้รับไม่ประสบความสำเร็จ ๒.๓ กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก คือ กลุ่มใหม่ที่เกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็งและไม่ยั่งยืนเพราะขาดตลาดรองรับสินค้า ๓. กิจกรรมการควบคุม ๓.๑ กิจกรรมด้านด้านสวัสดิการสังคมการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพ - ตรวจสอบการเสียชีวิตของผู้สูงอายุ และ คนพิการจากระบบสารสนเทศเบี้ยยังชีพ และสอบถามจากผู้นำชุมชนในท้องถิ่น - ขอคัดสำเนาทะเบียนราษฎรของผู้สูงอายุที่มีอายุ ๕๙ - ๑๒๐ ปี เพื่อตรวจสอบสถานะการดำรงชีวิตและการย้ายเข้าย้ายออก - ตรวจสอบสถานะการมีชีวิตอยู่ของผู้สูงอายุในเดือนตุลาคมของทุกปี - ตรวจสอบเลขที่บัญชีการโอนเงินเบี้ยยังชีพ เป็นประจำทุกปี - ตรวจสอบวันหมดอายุของบัตรคนพิการ - ลงระบบสารสนเทศเบี้ยยังชีพเมื่อมีคนมาขึ้นทะเบียนให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ - ปรับปรุงฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เป็นปัจจุบัน ๓.๒ กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ - ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่สามารถจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมฯ , องค์การบริหารส่วนจังหวัด , บ้านพักเด็กจังหวัดสระบุรี เป็นต้น - ขอสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชน และขอสนับสนุนงบประมาณจากผู้นำชุมชนในพื้นที่ ๓.๓ กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี - เลือกใช้สินค้าในชุมชนเพื่อสนับสนุนกลุ่มให้มีรายได้ เช่น พวงหรีด พรม เอนกประสงค์ น้ำหมักชีวภาพ น้ำพริก ตระกร้าจากเชือกมัดฟาง เป็นต้น - เลือกใช้สินค้าในชุมชนมาจัดทำเป็นกระเช้าของขวัญเพื่อบริจาคให้ผู้หลักผู้ใหญ่หรือมอบให้กับสถานที่อบรมสัมมนา เป็นต้น - จัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่ในมีทักษะเพิ่มขึ้นให้มีความทันสมัยตรงความต้องการของตลาด	

ผลการประเมินโดยรวม

กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ประเมินองค์ประกอบควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ ของการควบคุมภายใน มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิผลตามสมควร แต่ยังมีจุดอ่อนที่ต้องจัดทำแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม

๑.๑ กิจกรรมด้านด้านสวัสดิการสังคมการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพ

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของผู้ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ และการเสียชีวิตของผู้ได้รับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและคนพิการไม่ได้รับเบี้ยยังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาที่ย้ายเข้าและย้ายออก รวมทั้งเสียชีวิตไม่แจ้งหรือแจ้งล่าช้าทำให้เจ้าหน้าที่ต้องจ่ายเงินและเรียกเงินคืนในภายหลัง และเนื่องจากแนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมี

การเปลี่ยนแปลงมาใช้ระบบประกันสังคมไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อใช้ในการดำเนินงานจ่ายเงินเบี้ยยังชีพฯ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุได้รับเงินเร็วขึ้น และได้รับจากเดือนที่มีอายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์

๑.๒.กิจกรรมด้านด้านสังคมสงเคราะห์

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกคือผู้ด้อยโอกาสบางรายยังไม่ได้รับการช่วยเหลือสมาชิกสภายังเสนอชื่อให้ความช่วยเหลือเป็นคนกลุ่มเดิมอยู่ และเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในคือองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก ไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือได้เพราะเป็นภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น การสงเคราะห์ที่ผ่านมาจึงเป็นการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และ การขอความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนในพื้นที่

๑.๓ กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ กลุ่มใหม่ที่เกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็ง และขาดความต่อเนื่องในการประกอบอาชีพ เพราะสมาชิกไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม และ การรวมกลุ่มไม่ยั่งยืนเพราะไม่มีการหาตลาดรองรับสินค้า

๓.๒ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (แบบ ปค. ๕)

๓.๒.๑ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนก สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุมภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุงการควบคุมภายใน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/กำหนดเสร็จ
๑.กิจกรรม - ด้านการใช้รถยนต์ของหน่วยงานและการบำรุงรักษา วัตถุประสงค์การควบคุม - เพื่อให้การใช้รถยนต์ของหน่วยงานได้รับการบำรุงรักษาให้มีสภาพใช้งานได้อยู่เสมอ	๑. การใช้รถยนต์เกิดความชำรุดเสียหายเร็ว เนื่องจากพนักงานขับรถขาดความรอบคอบ บำรุงรักษารถยนต์ ๒. การใช้รถยนต์ส่วนกลาง บางครั้งพนักงานขับรถลาหรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้การไปติดต่อราชการจำเป็นต้องมีคนขับรถแทน ซึ่งอาจไม่อยู่ในภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคลนั้น	๑.มีคำสั่งมอบหมายงาน ให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบรถยนต์แต่ละคันให้ชัดเจน ๒.๑ หัวหน้าสำนักปลัดควบคุมและมอบหมายให้เจ้าพนักงานขับรถยนต์ ทุกคนควบคุมเข้มไม่ก่อนรถออก และรายงานการควบคุมให้ทราบ เป็นประจำทุกครั้ง ๒.๒ มีการบันทึกข้อความมอบหมายให้พนักงาน อบต.หนองนกขับรถแทน กรณีพนักงานขับรถลาป่วย	๑. มีการจัดทำแบบฟอร์มการใช้รถยนต์ส่วนกลาง และแบบฟอร์มการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลางไว้ชัดเจน	๑. การใช้รถยนต์เกิดความชำรุดเสียหายเร็ว เนื่องจากพนักงานขับรถขาดความรอบคอบ บำรุงรักษารถยนต์ ๒.การใช้รถยนต์ส่วนกลาง บางครั้งพนักงานขับรถลาหรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้การไปติดต่อราชการจำเป็นต้องมีคนขับรถแทน ซึ่งอาจไม่อยู่ในภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคลนั้น	๑. ผู้บริหารได้กล่าวตักเตือนและให้พนักงานขับรถทุกคนรับผิดชอบบำรุงดูแลรักษารถยนต์แต่ละคันให้มีสภาพดีสามารถใช้งานได้อยู่เสมอ หากเกิดเหตุชำรุดเสียหายให้แต่ละคนรับผิดชอบ และรีบแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเหนือตนขึ้นไปทราบทันที ๒.๑ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุติดตาม ตรวจสอบสภาพรถยนต์ให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ ๒.๒ ออกคำสั่งมอบหมายให้พนักงาน อบต.หนองนกขับรถแทน กรณีพนักงานขับรถลาป่วย	สำนักปลัด
๒. กิจกรรม - การจัดทำประชาคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง	๑. ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจในการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่มีการเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องการแก้ไขปรับปรุงในชุมชน	๑. มีการประชาสัมพันธ์ ผ่าน ที่ประชุมประจำเดือน, ส่งหนังสือราชการให้ประชาชนทราบ และ เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	๑. แจ้งชาวบ้านให้ทราบถึงผลเสียของการไม่เสนอโครงการ/กิจกรรม ๒.มีบันทึกรายงานการประชุมที่ระบุรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละหมู่บ้าน	๑. ประชาชนยังไม่ค่อยเข้าใจและเห็นผลดีของการร่วมประชุมประชาคม	๑. ประชุมชี้แจงผ่านกิจกรรมที่ลงพื้นที่ให้ประชาชนตระหนักเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒. สร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมจัดทำประชาคม เช่น การจับสลากรางวัล สำหรับผู้ร่วมกิจกรรม เป็นต้น	

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือ ภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/ วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการ ควบคุมภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ/ กำหนดเสร็จ
๓. กิจกรรม - การลดปัญหาภาวะโลกร้อน วัตถุประสงค์ - เพื่อให้พื้นที่ตำบลหนองนากมี สภาพแวดล้อมที่ดี อากาศบริสุทธิ์เกิดผลดีต่อ สุขภาพของ คนในตำบล	๑. มีการปลูกต้นไม้แต่ยังไม่ ครอบคลุมทุกพื้นที่/เส้นทาง ภายในตำบล ๒. เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกใน การร่วมลดการใช้พลังงาน เช่น การเปิด – ปิดแอร์ระหว่างพัก เที่ยงหรือก่อนเลิกงาน การใช้ น้ำมัน เป็นต้น	๑. รณรงค์ปลูกต้นไม้ตาม โครงการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สี เขียวลดภาวะโลกร้อน ๒. มีมาตรการลดใช้พลังงาน ในสำนักงาน	๑.สอบถามความคิดเห็น จากประชาชน ๒. ประเมินผลจาก ค่าใช้จ่ายด้านการใช้ พลังงานเปรียบเทียบกับปี ที่ผ่านมา	๑. มีการปลูกต้นไม้แต่ยังไม่ครอบคลุม ทุกพื้นที่/เส้นทางภายในตำบล ๒. เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกในการ ร่วมลดการใช้พลังงาน เช่น การเปิด – ปิดแอร์ระหว่างพักเที่ยงหรือก่อนเลิก งาน ๓๐ นาที , การใช้น้ำมัน เป็นต้น	๑. ตรวจสอบเส้นทางหรือพื้นที่ว่างเปล่าที่ควรจะ ปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและทั่วถึง ๒. สร้างความตระหนักในการลดใช้พลังงานกับ เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ๓. จัดกิจกรรมร่วมลดการใช้พลังงานอย่างต่อเนื่อง	สำนักปลัด
๔. กิจกรรม - การป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจาก โรคติดต่อ วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ	๑. ปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาด ในเขตพื้นที่ เนื่องจากประชาชนไม่ ปฏิบัติตามหลักการป้องกัน ๕ ป. เนื่องจากรอให้ อสม.มาดูแล ๒. ปัญหาการระบาดของโรคติด เชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID- ๑๙)	๑.พนมออกคว้นใส่ ทรายอะเบท เมื่อเกิดการ ระบาดของไข้เลือดออก ๒. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ วั นิต แผ่นพับ เสียงตามสาย	๑. ตรวจสอบอัตราการ ลดลงของผู้ป่วยโรค ไข้เลือดออก ในเขตพื้นที่ ๒. อยู่ระหว่าง ดำเนินงาน แต่ยังไม่ ชัดเจนเท่าที่ควร	๑. ปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาดใน เขตพื้นที่ เนื่องจากประชาชนไม่ปฏิบัติ ตามหลักการป้องกัน ๕ ป. เนื่องจาก รอให้ อสม.มาดูแล ๒. ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)	๑.ส่งเสริม/อบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ ประชาชนให้ปฏิบัติตามหลัก ๕ ป. ๒. จัดกิจกรรมประกวดหมู่บ้านรักษาสะอาดเพื่อ ลดปริมาณลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ๓. ใช้แบบสอบถามการลดลงของการแพร่กระจาย เชื้อในชุมชน อัตราป่วย อัตราการตาย ๔. ส่งเสริมการเว้นระยะห่างและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม	
๕. กิจกรรม - กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด วัตถุประสงค์ - เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในกลุ่มประชาชนทุกเพศ ทุกวัย	๑. มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในกลุ่มวัยรุ่น ๒. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือใน การแจ้งเบาะแสผู้ค้าผู้เสพ	๑.ส่งเสริมกิจกรรมเด็กและ เยาวชน ด้านกีฬาอย่าง ต่อเนื่อง ๒. ตรวจหาสารเสพติดในกลุ่ม เสี่ยง	๑.มีการควบคุม แต่ยังไม่ ทั่วถึง	๑. มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดใน กลุ่มวัยรุ่น ๒. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการ แจ้งเบาะแสผู้ค้าผู้เสพ	๑. จัดให้มีการอบรมโทษของยาเสพติดในกลุ่มเสี่ยง อย่างต่อเนื่อง ๒. ส่งเสริมกิจกรรมที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ ประชาชนทุกเพศทุกวัย เช่น กีฬาด้านยาเสพติด ๓. จัดกิจกรรมตรวจสารเสพติดในโรงเรียนและจุด เสี่ยงหมู่บ้าน เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับยาเสพติด	
๖. กิจกรรม - งานสารบรรณ วัตถุประสงค์การควบคุม - เพื่อให้งานสารบรรณ เกิดความเป็นระบบ สามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว	-มีการติดตาม ตรวจสอบโดย หัวหน้าสำนักงานปลัดในการ กำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ	- แจ้งในที่ประชุมผู้บริหาร พนักงาน เกี่ยวกับการลงเลข หนังสือรับ-ส่งประกาศ คำสั่ง ต่างๆ ให้ธุรการกลางเป็นผู้ ออกเลขส่ง พร้อมเจ้าของเรื่อง นำเอกสารให้ธุรการกลาง จัดเก็บไว้	- มีการติดตาม ตรวจสอบ โดยหัวหน้าสำนักงานปลัด ในการกำกับดูแลอย่าง สม่ำเสมอ	- มีการติดตาม ตรวจสอบโดยหัวหน้า สำนักงานปลัดในการกำกับดูแลอย่าง สม่ำเสมอ	- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการติดตามและนำ หนังสือจากผู้รับผิดชอบงานนั้นๆ มาเก็บไว้ที่ ส่วนกลาง	

๓.๒.๒ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐหรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของ หน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุม ภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุง การควบคุมภายใน	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ/ กำหนดเสร็จ
๑.งานการเงินและบัญชี กิจกรรม การบริหารงานการเงินและบัญชี วัตถุประสงค์การควบคุม ๑. เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิก จ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการ ตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑. ฎีกาเบิกจ่ายเงิน บางฎีกามีเอกสาร หลักฐานประกอบฎีกาไม่ครบถ้วน เนื่องจากการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงิน จึงทำให้ลิ้มแนบเอกสารภายหลัง	๑. ตรวจเอกสารหลักฐาน ประกอบฎีกาก่อนการเบิก จ่ายเงินทุกครั้ง	๑. การควบคุมที่มีอยู่สามารถ ควบคุมได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ยังไม่สามารถทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการควบคุมได้	๑. เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว อาจจะลิ้มแนบเอกสารหลักฐานใน ภายหลัง จึงทำให้เอกสารหลักฐาน ประกอบฎีกาบางฎีกาไม่ครบถ้วน เพราะบางฎีกามีการเร่งรัดการเบิก จ่ายเงินแต่นำเอกสารมาแนบใน ภายหลัง	๑. กำชับให้ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเอกสาร หลักฐานให้ครบถ้วนถูกต้องก่อนการเบิก จ่ายเงิน ๒. ประสานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานผู้ เบิกขอให้แนบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนก่อน ส่งฎีกาเพื่อขอเบิกจ่ายเงิน	กองคลัง
๒.งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ กิจกรรม การบริหารพัสดุ วัตถุประสงค์การควบคุม ๑. เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐และ กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อให้การบริหารพัสดุมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผล	๑.การเขียนเลขรหัสพัสดุครุภัณฑ์ไม่ ครบถ้วน พสดุครุภัณฑ์บางประเภทมี จำนวนมากทำให้เกิดการสับสนเวลา ซ่อมบำรุง และอาจทำให้พัสดุครุภัณฑ์ เกิดการสูญหาย ยากแก่การตรวจสอบ	๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ พัสดุครุภัณฑ์ประจำปี ๒. มีการจัดทำทะเบียน ทรัพย์สิน ๓. เขียนเลขรหัสพัสดุ ครุภัณฑ์	๑. การควบคุมที่มีอยู่สามารถ ควบคุมได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ยังไม่สามารถทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการควบคุมได้	๑. เมื่อจัดซื้อพัสดุครุภัณฑ์มาใหม่ เจ้า หน้าผู้รับผิดชอบ เขียนเลขรหัสพัสดุ ครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ทำ ให้หาพัสดุครุภัณฑ์ไม่เจอ ทำให้ยาก ในการตรวจสอบ	๑. กำชับให้ผู้รับผิดชอบเขียนเลขรหัสพัสดุ ครุภัณฑ์ที่ได้มาใหม่ให้ครบถ้วนถูกต้องทุกครั้ง และเขียนเลขรหัสครุภัณฑ์เก่าที่ยังไม่ได้เขียน เลขรหัสให้ครบถ้วน ถูกต้อง ๒. ตรวจสอบพัสดุครุภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ	
๓.งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ การบริหารงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ วัตถุประสงค์การควบคุม ๑. เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.๒๕๖๒ และระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน การจัดเก็บภาษีทุกประเภท	๑.เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง และการจัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน ๒.มีลูกหนี้ภาษีค้างชำระหลายราย	๑.ผู้อำนวยการกองคลัง ติดตามตรวจสอบการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	๑. การควบคุมที่มีอยู่สามารถ ควบคุมได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ยังไม่สามารถทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการควบคุมได้	๑.ยังไม่ได้มีการปรับปรุงแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน ๒. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ในภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพราะ เป็นกฎหมายใหม่ ๓.จัดเก็บภาษีไม่ครบทำให้มีลูกหนี้ ภาษีค้างชำระ	๑.แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินและติดตามการ ดำเนินการเป็นรายไตรมาส ๒. แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการตรวจสอบ และเร่งรัดผู้ค้างชำระภาษี ๓. ออกบริการจัดเก็บภาษีนอกสถานที่ และ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ๔.ให้เจ้าหน้าที่อบรมอย่างสม่ำเสมอ	

๓.๒.๓ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุมภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุงการควบคุมภายใน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.กิจกรรม “การควบคุมงานก่อสร้าง” วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพถูกต้องตามแบบแปลนที่กำหนด ๒. เพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน	๑. การควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบและรายการที่กำหนด ๑.๑ ผู้ควบคุมงาน ๑.๒ ผู้รับจ้าง ๑.๓ ผู้ปฏิบัติงาน ๑.๔ คณะกรรมการตรวจการจ้าง	มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติประจำปีและการมอบหมายงานจากผู้บริหารเป็นลายลักษณ์อักษรในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละส่วนที่ชัดเจนเหมาะสม และเพียงพอ ตลอดจนมอบนโยบายให้ควบคุมงานเป็นไปตามรูปแบบและรายการกำหนด	การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานรวมทั้งมีการมอบหมายจากผู้บริหารมีผลต่อการควบคุมและติดตามในระดับหนึ่งแต่ยังไม่เพียงพอ ในส่วนการควบคุมงานก่อสร้างยังต้องมีการปรับปรุงกิจกรรมควบคุมเพิ่มเติม	ความเสี่ยง การควบคุมงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนดเกิดปัญหาและข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ผลกระทบ อาจทำให้งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด สาเหตุ เนื่องจากผู้ปฏิบัติ- งานขาดทักษะเทคนิค การศึกษาระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	๑. มีการประชุมกองช่าง เพื่อกำชับให้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด ตลอดจนข้อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในงานก่อสร้าง ทั้งช่างผู้ควบคุมงาน ผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการตรวจการจ้าง เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะเทคนิค ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำมาใช้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง	กองช่าง

๓.๒.๔ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุมภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุงการควบคุมภายใน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.กิจกรรม - ด้านงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วัตถุประสงค์การควบคุม เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และผ่านการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (๒๓ มาตรฐาน)	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	- จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น - จัดทำสภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคารและดำเนินการปรับปรุงสถานที่ให้ได้มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขั้นในระดับหนึ่ง - จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ - จัดให้ผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความเหมาะสม	- มีการพัฒนาจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น - จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง - มีการจัดปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในห้องเรียนให้ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม - ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการพัฒนาศึกษาต่อจากเงินอุดหนุนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	จัดทำแผนการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะรายงานผลการติดตามการปรับปรุง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในงวดต่อไป	- ใช้เครื่องมือการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - จัดตั้งงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ - จัดจ้างผู้รับจ้างมาประกอบอาหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือฝึกอบรม ผดด.ให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาหารให้เด็กภายในศูนย์ฯด้วยตนเอง	กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๓.๒.๕ รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินการหรือภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/วัตถุประสงค์	ความเสี่ยง	การควบคุมภายในที่มีอยู่	การประเมินผลการควบคุมภายใน	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	การปรับปรุงการควบคุมภายใน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.กิจกรรม - ด้านสวัสดิการสังคมการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพ วัตถุประสงค์การควบคุม เพื่อให้การดำเนินงานเบี้ยยังชีพจ่ายเงินถูกต้อง และทราบข้อมูลการย้ายเข้าออก การเสียชีวิตอย่างถูกต้องป้องกันไม่ให้เกิดการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพซ้ำซ้อน	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาไม่มีงานทะเบียนราษฎรเป็นของตนเอง จึงทำให้ไม่สามารถทราบการเสียชีวิต และการย้ายเข้า ย้ายออกได้ ดังกล่าวขาดสิทธิในการรับเบี้ยยังชีพ	- ตรวจสอบการเสียชีวิตของผู้สูงอายุ และคนพิการจากระบบสารสนเทศเบี้ยยังชีพ และสอบถามจากผู้นำชุมชนในท้องถิ่น - ขอคัดสำเนาทะเบียนราษฎรของผู้สูงอายุที่มีอายุ ๕๙ - ๑๒๐ ปี เพื่อตรวจสอบสถานะการดำรงชีวิตและการย้ายเข้าย้ายออก	จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพให้เป็นปัจจุบัน และได้รับเงินถูกต้องตามช่วงอายุ	การย้ายเข้าออกโดยไม่ได้แจ้ง อาจทำให้ผู้สูงอายุและคนพิการเสียสิทธิในการรับเงินเบี้ยยังชีพ	- ประชุมทำความเข้าใจในแนวทางการรับลงทะเบียนเบี้ยยังชีพให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน - ประสานกับผู้นำชุมชน และศึกษางานเบี้ยยังชีพให้เป็นทันสมัยอยู่เสมอ	กองสวัสดิการสังคม
๒. กิจกรรม - กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสมีความเป็นธรรมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด และ กองสวัสดิการสังคมมีฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสไว้เป็นแนวทางในการทำงาน	๑. ผู้ด้อยโอกาสบางรายยังไม่ได้รับการช่วยเหลือสมาชิกสภายังเสนอชื่อให้ความช่วยเหลือเป็นคนกลุ่มเดิมอยู่ ๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือได้ เพราะเป็นการกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น การสงเคราะห์ที่ผ่านมาจึงเป็นการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และการขอความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนในพื้นที่	๑. ให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมประจำตำบลเป็นผู้คัดเลือกผู้รับเงินสงเคราะห์ ๒. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น และ พมจ.	การให้การสงเคราะห์ที่ไม่ตรงกับคนกลุ่มเดิม	การเห็นพวงพ้องในเรื่องการพิจารณารายชื่อผู้ได้รับการสงเคราะห์	จัดทำบัญชีผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อทราบสถิติการได้รับความช่วยเหลือ	
๓. กิจกรรม กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็งและยั่งยืน แม้จะไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ กลุ่มใหม่ที่เกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็ง และขาดความต่อเนื่องในการประกอบอาชีพ เพราะสมาชิกไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม และ การรวมกลุ่มไม่ยั่งยืนเพราะไม่มีการหาตลาดรองรับสินค้า	- จัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่ในมีทักษะเพิ่มขึ้นให้มีความทันสมัยตรงความต้องการของตลาด	- ความยั่งยืนและกลุ่มมีผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง	เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ กลุ่มใหม่ที่เกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็ง และขาดความต่อเนื่องในการประกอบอาชีพ เพราะสมาชิกไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม และ การรวมกลุ่มไม่ยั่งยืนเพราะไม่มีการหาตลาดรองรับสินค้า	- เลือกใช้สินค้าในชุมชนมาจัดทำเป็นกระเช้าของขวัญเพื่อมอบให้ผู้หลักผู้ใหญ่หรือมอบให้กับสถานที่อบรมสัมมนา เป็นต้น - จัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่ในมีทักษะเพิ่มขึ้นให้มีความทันสมัยตรงความต้องการของตลาด	

บทที่ ๔ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๑ การประเมินระดับความเสี่ยง

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าสมควรจะนำมากำหนดเป็นมาตรการจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยระดับความเสี่ยงที่จะนำมากำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงนั้น ควรอยู่ในระดับ “H” และ “E” ซึ่งเป็นความเสี่ยงในระดับสูงและสูงมากที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้จึงจำเป็นต้องป้องกันความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงที่เมื่อดำเนินการแล้วระดับความเสี่ยงต้องลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตามตาราง Risk matrix ตามแนวคิดของ COSO ดังนี้

ตาราง Risk matrix ตามแนวคิดของ COSO

ระดับโอกาสที่เกิดขึ้น

๕	M	๕	H	๑๐	H	๑๕	E	๒๐	E	๒๕
๔	M	๔	M	๘	H	๑๒	H	๑๖	E	๒๐
๓	L	๓	M	๖	M	๙	H	๑๒	E	๑๕
๒	L	๒	M	๔	M	๖	M	๘	H	๑๐
๑	L	๑	L	๒	M	๓	M	๔	H	๕
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐

ระดับผลกระทบ

“ระดับความเสี่ยง”(ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาสที่จะเกิดขึ้น x ระดับผลกระทบ)

ผลคูณนำมาเทียบกับตาราง Risk matrix ตามแนวคิดของ COSO ตามแถบสี แบ่งเป็นระดับ ๔ ระดับ ดังนี้

“L” (LOW)	ในช่องแถบ “สีเขียว”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “น้อยถึงน้อยที่สุด”
“M” (MEDIUM)	ในช่องแถบ “สีเหลือง”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “ปานกลาง”
“H” (HIGH)	ในช่องแถบ “สีส้ม”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “สูง”
“E” (EXTREME)	ในช่องแถบ “สีแดง”	ถือเป็นความเสี่ยงระดับ “สูงมาก”

“โอกาส”หมายถึง ระดับของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงโดยใช้ระดับคะแนนเทียบจากตาราง “เกณฑ์การเปรียบเทียบระดับโอกาส” โดยเทียบระดับการเกิดเหตุการณ์ของ “แนวทางการพิจารณาระดับความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง” กับช่อง “คะแนน (L)” ทางซ้ายมือสุด ดังนี้

เกณฑ์การเปรียบเทียบระดับโอกาส

L = ระดับโอกาส (Likelihood scoring)

คะแนน (L)	แนวทางการพิจารณาระดับความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง				
	ระดับโอกาส	การดำเนินโครงการ	การปฏิบัติงานประจำ	เทียบกับครั้งของการดำเนินการ	ประมาณ % ของการดำเนินการ
๕	สูงมาก	เกิดขึ้นแน่นอน	เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง	เกือบทุกครั้งของการดำเนินงาน	๕๐%
๔	สูง	เกิดขึ้นได้เสมอ	เกิดขึ้นเป็นประจำ	ปีละหลายครั้ง	๔๐%
๓	ปานกลาง	เกิดขึ้นได้บ้าง	เกิดขึ้นได้หลายครั้ง	เกิดขึ้นได้ทุกปี	๓๐%
๒	น้อย	เกิดขึ้นได้น้อย	อาจเกิดขึ้นบ้างในบางครั้ง	เกิดขึ้นได้ในช่วง ๑ - ๒ ปี	๒๐%

๑	น้อยมาก	เกิดขึ้นได้ยาก	แทบจะไม่เกิดขึ้นเลย	ไม่เกิดขึ้นเลยในช่วง ๓ ปี	๑๐%
---	---------	----------------	---------------------	---------------------------	-----

หน้าที่ ๓๘

“ผลกระทบ” หมายถึง ระดับผลกระทบของเหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยให้เทียบระดับของผลกระทบตามตาราง “หลักเกณฑ์เปรียบเทียบระดับผลกระทบ” เทียบระดับการเกิดผลกระทบในช่อง “แนวทางการพิจารณาระดับความเป็นไปได้ในการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ความเสี่ยง” กับช่อง “คะแนน(I)” ซ้ายมือ ดังนี้

เกณฑ์เปรียบเทียบระดับผลกระทบ

I = ระดับผลกระทบ (Impact scoring)

คะแนน (I)	ระดับผลกระทบ	แนวทางการพิจารณาผลกระทบในแต่ละความเสี่ยงต่อเป้าหมายความสามารถหรือผลการดำเนินงานขององค์กร								
		หน้าที่ความรับผิดชอบ	เป้าหมาย ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลคะแนนตามตัวชี้วัด	มูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	สูญเสียโอกาส	ความพึงพอใจ/ความเชื่อถือของผู้รับบริการ	ชื่อเสียงองค์กร	การดำเนินงาน	งบประมาณที่สูญเสีย
๕	สูงมาก	หน้าที่ความรับผิดชอบหลักเสียหาย	ต่ำกว่าเป้าหมายมากหรือที่เคยทำมาในอดีต	๑ คะแนน	องค์กรไม่สามารถรับมือได้	ต้องหยุดดำเนินการในช่วงเวลาหนึ่ง	เกิดการร้องเรียนหรือเลิกใช้บริการ	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งสื่อภายในและต่างประเทศ	ร้ายแรง	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	สูง	หน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญเสียหาย	ต่ำกว่าเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ	๒ คะแนน	ต้องยกเลิกบางโครงการเพื่อจัดสรรงบประมาณ	ต้องหยุดดำเนินการในช่วง ๑ - ๒ วัน	ผู้ให้บริการไม่พอใจ	มีการเผยแพร่ข่าวในหนังสือพิมพ์	กระทบมาก	ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	หน้าที่ความรับผิดชอบเสียหาย	ต่ำกว่าเป้าหมายชัดเจน	๓ คะแนน	กระทบต่อการจัดสรรงบประมาณภายใน	ต้องหยุดดำเนินการภายใน ๑ วัน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามข้อกำหนด	มีข่าวลือออกไปสู่นอกองค์กร	กระทบปานกลาง	ตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	บางส่วนของหน้าที่ความรับผิดชอบเสียหาย	ต่ำกว่าเป้าหมายเล็กน้อย	๔ คะแนน	กระทบต่อการจัดสรรงบประมาณในระดับสำนัก/กอง	หยุดแก้ไขเล็กน้อย	กระทบต่อคุณภาพการให้บริการ	มีข่าวลือภายในองค์กร	กระทบเล็กน้อย	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกี่ยวข้องโดยตรง	ยังคงได้ตามเป้าหมาย	๕ คะแนน	สามารถยอมรับได้	การดำเนินการล่าช้า	กระทบต่อคุณภาพการให้บริการเล็กน้อย	อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงได้	ละเอียดได้	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

การใส่ระดับผลกระทบ ให้แยกผลกระทบตามด้านของความเสี่ยง ๔ ด้าน ได้แก่

(๑) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance risk : C) **ตัวอักษร “C”** ถ้าผลกระทบทำให้เกิดความเสี่ยงด้านนี้ให้ใส่คะแนนในช่อง “C” เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ/การปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติต่างๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมายที่ออกมาใหม่ไม่สอดคล้องกับการนำกฎหมายไปใช้ การเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่เป็นจำนวนมาก การไม่ควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ เป็นต้น

(๒) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk : S) **ตัวอักษร “S”** เป็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ เช่น นโยบายไม่ต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงและเริ่มต้นใหม่เป็นระยะ หรืองาน/โครงการตามนโยบายมีการเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดส่งผลให้สูญเสียทรัพยากรที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว เกิดความล่าช้าไม่สามารถดำเนินได้ตามเป้าหมายและระยะเวลาตามที่กำหนด เป็นต้น

(๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational risk : O) **ตัวอักษร “O”** ถ้าผลกระทบทำให้เกิดความเสี่ยงด้านนี้ให้ใส่คะแนนลงในช่อง “O” เป็นความเสี่ยงที่กระทบกับการดำเนินงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เช่น การโยกย้ายข้าราชการบ่อยทำให้บุคลากรไม่มีประสบการณ์และความรู้ในงานที่ปฏิบัติส่งผลให้เกิดความผิดพลาดหรือความเสียหายกับประชาชน ผู้รับบริการได้ การที่อยู่ในตำแหน่งและงานเดิมเป็นเวลานานอาจทำให้เกิดการทุจริตหรือประพฤตินิชอบในหน้าที่ได้การประเมินผลการปฏิบัติราชการไม่มีมาตรฐาน

และสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติราชการและแผนพัฒนารายบุคคล บุคลากรไม่สามารถใช้งานโปรแกรมได้เต็มความสามารถที่โปรแกรมสามารถรองรับการทำงานได้ เป็นต้น

(๔) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk : F) ตัวอักษร “F” ถ้ากระทบทำให้เกิดความเสี่ยงด้านนี้ให้ใส่คะแนนลงในช่อง“F” เป็นความเสี่ยงที่ส่งผลด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุ เช่น ระบบการควบคุมภายในไม่มีประสิทธิภาพทำให้มีการเบิกจ่ายเงินผิดพลาดคลาดเคลื่อน การเบิกจ่ายในโครงการผิดพลาดผู้บริหารและผู้ตรวจสอบและควบคุม ระบบการเงินและบัญชีไม่มีประสิทธิภาพและความรู้ไม่เพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบความผิดพลาดและแก้ไขให้ถูกต้องได้ การจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการ ความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง
ประกอบด้วย

“ความเสี่ยงที่มีอยู่” หมายถึง ความเสี่ยงของงาน/โครงการกระบวนการที่ยังมีอยู่ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ๔ ด้านตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลเตาปูน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน

“ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่” หมายถึง ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในทางลบหากมี “ความเสี่ยงที่มีอยู่” เป็นการอธิบายผลกระทบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในข้อมูล “การประเมินระดับความเสี่ยง”

“มาตรการจัดการความเสี่ยง” หมายถึง วิธีการหรือแนวทางการแก้ไขเพื่อทำให้ “ความเสี่ยงที่มีอยู่” และ “ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่” หดไปหรือลดน้อยในระดับยอมรับได้

“ตัวชี้วัดความเสี่ยง” หมายถึง ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์หรือมาตรฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการระบุหรือเปรียบเทียบเพื่อที่จะแสดงว่ามาตรการจัดการความเสี่ยงสามารถลดความเสี่ยงที่มีอยู่และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่ เช่น จำนวนหน่วยงานที่มีความรู้และความเข้าใจจนนำการบริหารความเสี่ยงไปใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันความผิดพลาดหรือความเสียหายของหน่วยงาน

๔.๒ แผนดำเนินการบริหารความเสี่ยงของสำนักปลัด

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เพื่อให้การใช้อัตรายนต์ของ หน่วยงานได้รับการบำรุงรักษาให้ มีสภาพใช้งานได้อยู่เสมอ	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ ด้านการใช้อัตรายนต์ของหน่วยงานและการ บำรุงรักษา	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
			O	F	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
		๔. ระยะเวลาที่พบความเสี่ยง			
๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔					
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. การใช้อัตรายนต์เกิดความชำรุดเสียหายเร็ว เนื่องจากพนักงานขับรถ ขาดความรอบคอบ บำรุงรักษารถยนต์ ๒. การใช้อัตรายนต์ส่วนกลาง บางครั้งพนักงานขับรถลาหรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้การไปติดต่อราชการจำเป็นต้องมีคนขับรถแทน ซึ่งอาจไม่อยู่ในภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคลนั้น			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑.การใช้อัตรายนต์เกิดความชำรุดเสียหายเร็ว เนื่องจากพนักงานขับรถ ขาดความรอบคอบ บำรุงรักษารถยนต์ ๒.การใช้อัตรายนต์ส่วนกลาง บางครั้งพนักงานขับรถลาหรือมีเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้การไปติดต่อราชการจำเป็นต้องมีคนขับรถแทน ซึ่งอาจไม่อยู่ในภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบของบุคคลนั้น			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. ผู้บริหารได้กล่าวตักเตือนและให้พนักงานขับรถทุกคนรับผิดชอบบำรุงดูแลรักษารถยนต์แต่ละคันให้มีสภาพดีสามารถใช้งานได้อยู่เสมอ หากเกิดเหตุชำรุดเสียหายให้แต่ละคนรับผิดชอบ และรีบแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเหนือตนขึ้นไปทราบทันที ๒. ให้เจ้าหน้าที่พัสดุติดตาม ตรวจสอบสภาพรถยนต์ให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ ๓. ออกคำสั่งมอบหมายให้พนักงาน อบต.หนองนกขับรถแทน กรณีพนักงานขับรถลาป่วย			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการขับรถรถยนต์และดูแลรถยนต์ส่วนกลาง			

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔						
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง				
เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง	การจัดทำประชาคม เพื่อให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง	
			C	S		
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑	
			O	F		
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข		
		๔. จวดเวลาที่พบความเสี่ยง				๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง						
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจในการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่มีการเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องการแก้ไขปรับปรุงในชุมชน				
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ประชาชนยังไม่ค่อยเข้าใจและเห็นผลดีของการร่วมประชุมประชาคม				
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. ประชุมชี้แจงผ่านกิจกรรมที่ลงพื้นที่ให้ประชาชนตระหนักเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒. สร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมจัดทำประชาคม เช่น การจับสลากรางวัล สำหรับผู้ร่วมกิจกรรม เป็นต้น				
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	ประชาชนในตำบลหนองนาถ				

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อให้พื้นที่ตำบลหนองนาถมีสภาพแวดล้อมที่ดี อากาศบริสุทธิ์ เกิดผลดีต่อสุขภาพของ คนในตำบล	การลดปัญหามลภาวะโลกร้อน	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. งวดเวลาที่พบความเสี่ยง			
๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔					
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. มีการปลูกต้นไม้แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่/เส้นทางภายในตำบล ๒. เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกในการร่วมลดการใช้พลังงาน เช่น การเปิด – ปิดแอร์ระหว่างพักเที่ยงหรือก่อนเลิกงาน การใช้ใช้น้ำมัน เป็นต้น			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. มีการปลูกต้นไม้แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่/เส้นทางภายในตำบล ๒. เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกในการร่วมลดการใช้พลังงาน เช่น การเปิด – ปิดแอร์ระหว่างพักเที่ยงหรือก่อนเลิกงาน ๓๐ นาที , การใช้ใช้น้ำมัน เป็นต้น			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. ตรวจสอบเส้นทางหรือพื้นที่ว่างเปล่าที่ควรจะปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและทั่วถึง ๒. สร้างความตระหนักในการลดใช้พลังงานกับเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ๓. จัดกิจกรรมร่วมลดการใช้พลังงานอย่างต่อเนื่อง			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถทุกคน			

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัย ที่ดี ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ	การป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจาก โรคติดต่อ	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. ระยะเวลาที่พบความเสี่ยง			
๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔					
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาดในเขตพื้นที่ เนื่องจากประชาชนไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกัน ๕ ป. เนื่องจากรอให้ อสม.มาดูแล ๒. ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาดในเขตพื้นที่ เนื่องจากประชาชนไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกัน ๕ ป. เนื่องจากรอให้ อสม.มาดูแล ๒. ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. ส่งเสริม/อบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้ปฏิบัติตามหลัก ๕ ป. ๒. จัดกิจกรรมประกวดหมู่บ้านรักษาความสะอาดเพื่อลดปริมาณลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ๓. ใช้แบบสอบถามการลดลงของการแพร่กระจายเชื้อในชุมชน อัตราป่วย อัตราการตาย			

		๔. ส่งเสริมการเว้นระยะห่างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	- ประชาชนในตำบลหนองนา - บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อ

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔						
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ		๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มประชาชนทุกเพศทุกวัย	กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง	
			C	S		
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑	
			O	F		
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข		
		๔. งวดเวลาที่พบความเสี่ยง				
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔				
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง						
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น ๒. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสผู้ค้าผู้เสพ				
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น ๒. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสผู้ค้าผู้เสพ				
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. จัดให้มีการอบรมโทษของยาเสพติดในกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ๒. ส่งเสริมกิจกรรมที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย เช่น กีฬาด้านยาเสพติด ๓. จัดกิจกรรมตรวจสอบสารเสพติดในโรงเรียนและจุดเสี่ยงหมู่บ้าน เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับยาเสพติด				
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	- ประชาชนในตำบลหนองนา - บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อ				

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อให้งานสารบรรณ เกิดความ เป็นระบบ สามารถสืบค้นได้ สะดวก รวดเร็ว	งานสารบรรณ	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. งวดเวลาที่พบความเสี่ยง			
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔			
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. มีการติดตาม ตรวจสอบโดยหัวหน้าสำนักงานปลัดในการกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. มีการติดตาม ตรวจสอบโดยหัวหน้าสำนักงานปลัดในการกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการติดตามและนำหนังสือจากผู้รับผิดชอบงานนั้นๆ มาเก็บไว้ที่ส่วนกลาง			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาทุกคน			

๔.๓ แผนดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกองคลัง

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔						
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ		๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๖๑	การบริหารงานการเงินและบัญชี	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง	
			C	S		
			๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
				O	F	
		ระดับตัวเลข		ระดับตัวเลข		
		๔. งวดเวลาที่พบความเสี่ยง				
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔				
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง						
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ฎีกาเบิกจ่ายเงิน บางฎีกามีเอกสารหลักฐานประกอบฎีกาไม่ครบถ้วน เนื่องจากการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงิน จึงทำให้ลิ้มแนบเอกสารภายหลัง				
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้วอาจจะลิ้มแนบเอกสารหลักฐานในภายหลัง จึงทำให้เอกสารหลักฐานประกอบฎีกาบางฎีกาไม่ครบถ้วนเพราะบางฎีกามีการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินแต่นำเอกสารมาแนบในภายหลัง				
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. กำชับให้ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนถูกต้องก่อนการเบิกจ่ายเงิน ๒. ประสานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานผู้เบิกขอให้แนบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนก่อนส่งฎีกาเพื่อขอเบิกจ่ายเงิน				

ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานประจำปีและการมอบหมายจากผู้บริหารอย่างเป็นทางการในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละส่วนที่ชัดเจนเหมาะสมมีผลต่อการควบคุมและติดตามในระดับหนึ่ง มีกระบวนการควบคุมเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
---------------------	--------	--

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ		๓. การประเมินระดับความเสี่ยง		
๑. เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อให้การบริหารพัสดุมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	การบริหารพัสดุ	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. งวดเวลาที่พบความเสี่ยง			
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔			
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑.การเขียนเลขรหัสพัสดุดครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วน พัสตุดครุภัณฑ์บางประเภทมีจำนวนมากทำให้เกิดการสับสนเวลาซ่อมบำรุง และอาจทำให้พัสดุดครุภัณฑ์เกิดการสูญหาย ยากแก่การตรวจสอบ			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. เมื่อจัดซื้อพัสดุดครุภัณฑ์มาใหม่ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เขียนเลขรหัสพัสดุดครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ทำให้หาพัสดุดครุภัณฑ์ไม่เจอ ทำให้ยากในการตรวจสอบ			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. กำชับให้ผู้รับผิดชอบเขียนเลขรหัสพัสดุดครุภัณฑ์ที่ได้มาใหม่ให้ครบถ้วนถูกต้องทุกครั้ง และเขียนเลขรหัสครุภัณฑ์เก่าที่ยังไม่ได้เขียนเลขรหัสให้ครบถ้วน ถูกต้อง ๒. ตรวจสอบพัสดุดครุภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	๑.ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่และหัวหน้าเจ้าหน้าที่ได้เข้ารับการอบรมตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุดภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐การจัดทำจัดซื้อจัดจ้างในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ๒.ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งมีความเข้าใจในระเบียบฯ และระบบฯ เพียงพอและสามารถปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบฯ และปฏิบัติงานในระบบฯ ได้ในระดับหนึ่ง			

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
๑. เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.๒๕๖๒ และระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดเก็บภาษีทุกประเภท	การบริหารงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. งวดเวลาที่พบความเสี่ยง			
๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔					
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ๒. มีลูกหนี้ภาษีก้างชำระหลายราย			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ยังไม่ได้มีการปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน ๒. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพราะเป็นกฎหมายใหม่ ๓. จัดเก็บภาษีไม่ครบทำให้มีลูกหนี้ภาษีก้างชำระ			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินและติดตามการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส ๒. แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการตรวจสอบและเร่งรัดผู้ค้างชำระภาษี ๓. ออกบริการจัดเก็บภาษีนอกสถานที่ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ๔. ให้เจ้าหน้าที่อบรมอย่างสม่ำเสมอ			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานประจำปีและการมอบหมายจากผู้บริหารอย่างเป็นทางการในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละส่วนที่ชัดเจนเหมาะสมมีผลดีต่อการควบคุมและติดตามในระดับหนึ่ง มีกระบวนการควบคุมเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น			

๔.๔ แผนดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกองช่าง

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
๑. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด ๒. เพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน	กิจกรรม “การควบคุมงานก่อสร้าง”	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๒	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๒
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. งดเวลาที่พบความเสี่ยง			
๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔					
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. การควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบและรายการที่กำหนด ๑.๑ ผู้ควบคุมงาน ๑.๒ ผู้รับจ้าง ๑.๓ ผู้ปฏิบัติงาน ๑.๔ คณะกรรมการตรวจการจ้าง			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	ความเสี่ยง การควบคุมงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบแผนที่กำหนดเกิดปัญหาและข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ผลกระทบ อาจทำให้งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด สาเหตุ เนื่องจากผู้ปฏิบัติ- งานขาดทักษะ เทคนิค การศึกษาระเบียบ กฎ- หมายที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	๑. มีการประชุมกองช่าง เพื่อกำชับให้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบแผนที่กำหนด ตลอดจนข้อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในงานก่อสร้าง ทั้งช่างผู้ควบคุมงาน ผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการตรวจการจ้าง เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ เทคนิค การศึกษาระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำมาใช้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเทคนิคทางด้านวิศวกรรมขั้นสูงในโครงการที่ต้องใช้เทคนิคในงานที่ขนาดใหญ่และต้องใช้เทคนิคขั้นสูง			

๔.๕ แผนดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔						
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง				
เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและผ่านการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (๒๓ มาตรฐาน)	ด้านงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง	
			C	S		
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑	
			O	F		
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข		
		๔. งดเวลาที่พบความเสี่ยง				
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔				
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง						
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น				
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	จัดทำแผนการปรับปรุงแก้ไขซึ่งจะรายงานผลการติดตามการปรับปรุง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในงวดต่อไป				
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	- ใช้เครื่องมือการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - จัดตั้งงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ - จัดจ้างผู้รับจ้างมาประกอบอาหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือฝึกอบรม ผด.ให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาหารให้เด็กภายในศูนย์ฯด้วยตนเอง				
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการศึกษา				

๔.๕ แผนดำเนินการจัดการบริหารความเสี่ยงของกองสวัสดิการสังคม

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อให้การดำเนินงานเป็ยยังชีพ จ่ายเงินถูกต้อง และทราบข้อมูล การย้ายเข้าออก การเสียชีวิต อย่างถูกต้องป้องกันไม่ให้เกิดการ จ่ายเงินเป็ยยังชีพซ้ำซ้อน	ด้านสวัสดิการสังคมการดำเนินการจ่ายเป็ย ยังชีพ	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. จวตเวลาทีพบความเสี่ยง			
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔			
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบทีเกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถไม่มีงานทะเบียนราษฎรเป็นของตนเอง จึงทำให้ไม่สามารถทราบการเสียชีวิต และการย้ายเข้า ย้ายออกได้ ดังกล่าวขาดสิทธิในการรับเป็ยยังชีพ			
ผลกระทบทีเกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	การย้ายเข้าออกโดยไม่ได้รับการแจ้ง อาจทำให้ผู้สูงอายุและคนพิการเสียชีวิตในการรับเงินเป็ยยังชีพ			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	- ประชุมทำความเข้าใจในแนวทางการรับลงทะเบียนเป็ยยังชีพให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อสร้างความเข้าใจใน การดำเนินงาน - ประสานกับผู้นำชุมชน และศึกษางานเป็ยยังชีพให้เป็นทันสมัยอยู่เสมอ			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	ผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการเป็ยยังชีพได้รับเป็ยยังชีพรวดเร็ว มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน			

แผนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔					
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ	๓. การประเมินระดับความเสี่ยง พ.ศ.			
เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส มีความเป็นธรรมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด และกองสวัสดิการสังคมมีฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสไว้เป็นแนวทางในการทำงาน	กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง
			C	S	
		๑	ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	๑
			O	F	
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข	
		๔. จวตเวลาที่พบความเสี่ยง			
๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔					
๕. ความเสี่ยงที่มีอยู่/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง					
ความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	๑. ผู้ด้อยโอกาสบางรายยังไม่ได้รับการช่วยเหลือสมาชิกสภายังเสนอขอให้ความช่วยเหลือเป็นคนกลุ่มเดิมอยู่ ๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือได้เพราะเป็นการกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น การสงเคราะห์ที่ผ่านมาจึงเป็นการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และ การขอความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนในพื้นที่			
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงที่มีอยู่	(ระบุ)	การเห็นพวงพ้องในเรื่องการพิจารณารายชื่อผู้ได้รับการสงเคราะห์			
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	จัดทำบัญชีผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อทราบสถิติการได้รับความช่วยเหลือ			
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	ผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการสำหรับผู้ด้อยโอกาสรวดเร็ว มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน			

แผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาถ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔						
๑. วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน	๒. งาน/โครงการ/กระบวนการ		๓. การประเมินระดับความเสี่ยง			
เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็งและยั่งยืน แม้จะไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี	โอกาส	ผลกระทบ		ระดับความเสี่ยง	
			C	S		
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข		
			O	F		
			ระดับตัวเลข	ระดับตัวเลข		
		๑	๔. จวตเวลาทีพบความเสี่ยง		๑	
		๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๔				
๕. ความเสี่ยงทีมีอยู่/ผลกระทบทีเกิดขึ้นจากความเสี่ยงทีมีอยู่/มาตรการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดความเสี่ยง						
ความเสี่ยงทีมีอยู่	(ระบุ)	เป็นความเสี่ยงทีเกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ กลุ่มใหม่ทีเกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็ง และขาดความต่อเนื่องในการประกอบอาชีพ เพราะสมาชิกไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม และ การรวมกลุ่มไม่ยั่งยืนเพาจะมีไม่มีการหาตลาดรองรับสินค้า				
ผลกระทบทีเกิดขึ้นจากความเสี่ยงทีมีอยู่	(ระบุ)	เป็นความเสี่ยงทีเกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน คือ กลุ่มใหม่ทีเกิดขึ้นยังไม่เข้มแข็ง และขาดความต่อเนื่องในการประกอบอาชีพ เพราะสมาชิกไม่เข้าใจวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม และ การรวมกลุ่มไม่ยั่งยืนเพาจะมีไม่มีการหาตลาดรองรับสินค้า				
มาตรการจัดการความเสี่ยง	(ระบุ)	- เลือกใช้สินค้าในชุมชนมาจัดทำเป็นกระเช้าของขวัญเพื่อบอกให้ผู้หลักผู้ใหญ่ หรือมอบให้กับสถานที่อบรมสัมมนา เป็นต้น				

		- จัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่ในมีทักษะเพิ่มขึ้นให้มีความทันสมัยตรงความต้องการของตลาด
ตัวชี้วัดความเสี่ยง	(ระบุ)	สตรีในตำบลหนองนาทุกคน